

11. Telefon: 8-61.
Havonta 110, negy
évre 600, egészévr
félére: havonta
félére 12, egészévr
dtekek díjazás sz
KELET az erdélyi és báná
dóság egyetlen politikai nap
Cikkeink utányomását csak a for
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Ranasetter Robert
Budapest
Dietér 2.1.e

KELET

ESTI PÖLITIKAI LAP

Bérmontet
leveleket nem
fogadunk el
Kéziratok
megörzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Maron
Ernő. Felelős szerkesztő: János
Ferenc. Bucesti szerkesztő: Ehá
szegi Ernő, Strada Cobălcescu 68
Kedd, 1935. december 31.
5696. EV. XVIII. EVF.
TEBETH 5. 290 SZÁM

Csehszlovákiában és — másutt

A prágai törvényszék büntetőtanácsa át
matban kéri a cseh parlamentől Gajda tábor
nok fasiszta képviselő mentelmi jogának fel
függését.
Mi történt?
A bíróság megállapítása szerint a fasiszták
vezetője vétett az államvédelmi törvény 14.ik,
a büntetőtörvénykönyv 333-ik, valamint a po
litikai gyűlésekről szóló törvény 2. és 9-ik
paragrafusai ellen.
A parlamenthez intézett átirat alapos indo
kolással támasztja alá a mentelmi jog felfüg
gzésére vonatkozó kérést.
Egy fasiszta gyűlésen Gajda összehasonl
tást tett a régi ausztriai állapotok és a mai
demokratikus Csehszlovákia helyzete között s
a hallgatóságban igyekezett a jelenlegi de
mokratikus köztársasági államformával szem
ben ellenséges érzületeket kelteni, nyíltan az
állam ellen igaztva a lakosságot.
A parlament teljesítette a bíróság kérését.
Az ügyet bizottságnak adta ki, amely
megerősítette a bíróság megállapításait.
Gajda mentelmi jogát felfüggesztették.
Ez történik az alkotmányos-demokratikus
cseh köztársaságban, amelynek vezetői az ál
lam és a nemzet érdekeire súlyosan károsnak
tartanak minden a jelenlegi államforma el
leni igaztást.
Nahunk adva van egy Marzescu—Mirones
cu-féle rendörvény, amelyet a jelenlegi libe
rális kormány Duca meggyilkolása után ál
lamvédelmi törvényévé szentesített ki. Adva
van a büntetőtörvénykönyv, amely általános
ságban szankcionálja az államforma elleni iz
gatást és adva van az alkotmány, amely meg
határozza az ország demokratikus struktúrá
ját. És adva van végül az ostromállapot és
cenzura, amelyek fokozott szigorral vannak
hivatva öröködni e törvényes és alkotmányos
rend fölött.
Előfordult-e egyetlen esetben is, hogy bír
óság elé állították volna valakit, aki a jobb
oldalról támadt reá az ország jelenlegi poli
tikai berendezkedésére és államformájára?
Vajjon a cenzura megakadályozta-e a
a szinte napról-napra szaporodó jobboldali
sajtótermékeket abban, hogy egyre élesebb
stilisztikai erőszakosságok középtéje követel
je a belső rend átalakítását?
Ezzel szemben a cluj-i hádbíróság csak r
viddel ezelt marasztalt el egy fiatal román
professzort, aki vette magának a bátorságot,
hogy szembeálljon a fasiszta, tehát a jelen
legi román államforma ellen dolgozó erők
kel.
A konklúzió világos és a kommentár fe
lesleges.

Paul Bourget
Szombaton temették el Párizsban — az
egész művész- és politikai világ óriási rész
véte mellett — Paul Bourget-t, a modern
francia regényirodalom egyik korszakalkotó
reprezentánsát.
A romantikus, naturalista és realista fran
cia regényírók kiváló képviselői után Paul
Bourget egy új regényíróst alkotott meg:
az analitikus regényét. E regények alakjainak
konfliktusai nem a külső világ, a létért való
küzdelem adottságából adódnak, hanem a
lélek szféráiban, a lelkiismeret homályos
világában játszódnak le.
A polgárság és a halódó francia arisztok
rácia fájdalmas haldoklását tárta olvasói elé
a szenális regényíró s ebben a fájdalmas
agóniában ő maga is érdekeltnék érezte ma
gát: egész beállítottságával a letűnő polgár
erények, a nagy individuális értékek mellett
szállott síkra.
Ez a beállított törvényszerűen vont
maga után az író politikai felfogását is, mely
határozottan jobboldali, sok vonatkozásban
reakciós volt.
Művészi és emberi nagyságából azonban ez
műsem vont le. Mint igazi francia, még jobb
oldali beállítottságában is megőrizte a huma
nista gondolat- és érzésvilág iránti ragaszk
dását. A fajelmélet zavaros hazugságától
mindvégig őrizkedett s mint öntudatos kato
likus, hitt az emberi faji és nemzeti egyen
lőségében, az emberi személyiség értékének
sérthetlenségében.
Paul Bourget 1852-ben született Picardiá
ban. Anyja lotharingiai nő volt, apja valódi
francia. Ő maga tanári pályára készült s meg

Meg kellene fékezni a romániai antiszemita kiengedéseket — írja a párizsi Information

A francia lap szerint a jobboldal dominálja Románia belpolitikai életét

Párizs, december 30. Az „Information”
a romániai belpolitikai helyzetéről írva,
megállapítja, hogy a Tatarescu-kormány
pozícióját az utóbbi időben a különböző
események megrendítették. A lap szerint
megállapítható az a tendencia, hogy tá
mogatni kívánják bizonyos jobboldali
áramlatokat, amelyek egy év óta dom
nálják az ország politikai életét. Sőt an
nak lehetőségéről is beszélnek, hogy Ta
tarescu után Mironescu, vagy Vaida Sán
dor fognak kormányt alakítani, mindket
ten szimpatizálnak a jobboldalal.
A jobboldali szélsőséges mozgalom 1935
február 7-én kapott különösképpen lábra
Stefan Tatarescu, a jelenlegi miniszterel
nök testvérbátyjának ilyen értelmű ma
nifestuma után. A jobboldal fejlődésé
ben másik fontos dátum 1935 július 4
ike, midőn Cantacuzino herceg egyike a
Duca-gyilkosság perében felmentett vád
lottaknak, új politikai pártot alapított
„mindent a hazáért” cím alatt. Ez a párt
befogadta a volt vaspárda összes tagjait
1935 augusztus 28-án tartották meg Ja
siban a jobboldali radikális csoportok fu
zióját elhatározó kongresszust, Goga
volt miniszter és Cuza professor elnök
lete alatt. Az utóbbi időben az ország
különböző városaiban antiszemita excess
szusok történtek, amelyeket meg kellene
fékezni — fejezi be cikkét az Information.

Április ötödikén lesznek az új kamarai választások Franciaországban

A szenátus megszavazta a jövő évi költségvetést. Fegyverszünet a francia sajtóban

Lengyelország nem nyugtalankodik többé a francia-orosz szerződés miatt

Párizs, december 30. (Rador.) A Figa
ro kormányköréből nyert értesülése sze
rint Franciaországban április 5-én tart
ják meg az új kamarai választásokat,
miután a jelenlegi kamara mandátuma
tavasszal lejár. Egyidejű jelentés arról
szól a 268, szavazattal 17 ellenében meg
szavazta az 1936 évi állami költségvetést.
Egyébként a francia lapok egy viharos
hét után fegyverszünetet tartanak. A Pe
tit Parisien a francia-szovjet szerződés
előadói jelentésének kiosztása alkalmá
ból meginterviewolta Henry Torres elő
adót. Torres kijelentette, hogy ez a szer
ződés régóta várja a parlamenti megvi
nem sietünk ratifikálni az egyez
ményt. Arra a kérdésre, mi a vé
leménye az oroszoknak háborúelöltti adó
ságairól, Franciaország irányában, Tor
res így felelt:
— Más dolog a mi biztonságunk és
más az adósságok ügye. Ezek között nin
csen kapcsolat. Kijelenthetem azonban,
hogy nem sokára ez a kérdés is megbesz
lésre kerül.
Az előadó ezután a francia-orosz szer
ződésről szólva kijelentette, hogy az majd
nem azonos a Lengyelországgal és Cseh
szlovákiával kötött francia egyezmények
kel és a locarno-i szerződés alkalmazását
jelenti Európa Keletén. Kívánatos lett
volna, hogy Németország is csatlakozzék
ehhez az egyezményhez. Hogy a szerző
dés nem három, hanem csak kétoldalú,
nem Franciaország hibája. Miután csak
akkor lép érvénybe, ha nem provokált
támadás esete forog fenn, nem irányul
senki ellen, tehát nem fenyeget és nem
fenyegethet senkit. Nincs bekerítő, sem
pedig offenzív célzata. Így Lengyelország
amely bizonyos nyugtalanságot áruolt volt
el, a kapott felvilágosítások után kijelen
tette, hogy meg van elégedve azokkal.

Párizs, december 30. (Rador.) A Le
Jour azt állítja, hogy a híre szerint az öt
radikálsocialista miniszter január folya
mán ki szándékszik lépni a kormányból.
Ennek dacára a kormány helyén fog ma
radni a jelenlegi törvényhozási időszak
leteltéig. Egyidejű párizsi jelentés szerint
január közepén fogják megválasztani a
lemondott Herriot helyére a radikálszo
cialistapárt új elnökét.

Ő maga, személyében purfán és nemes
lelkű ember volt, mentes a gyűlöletől, pedig
heves és kíméletlen irodalmi harcok központ
jába nem egyszer került.
Kétségtelen, hogy Paul Bourget előhírnöke
volt a szociális regénynek. Romain Rolland
és André Gide sokat tanultak tőle — ha más
síkon és más célok szolgálatában is.
Nagy ember volt — ellenfelei szemében is
s a részvét, amelyet halála kiváltott, ennek
megfelelően őszinte és igaz érzéseket tükröz
tat.

Halálsugarak

Néhány esztendővel ezelőtt egy angol
elektrotechnikus, Matthews Grindel, is
mételten hírül adta, hogy olyan sugara
kat talált fel, amelyek alkalmazásával
több száz kilométernyi távolságban lévő
városokat gyújthat fel és a sugár körze
tében minden élőlényt megölhet. Állító
lagos fölfedezésének a „halálsugarak” el
nevezését adta. Találmányát — szere
cse — azóta sem emlegetik, ám maga az
elnevezés él és virul és dagad; alig van
hét, különösen a háborus feszültség óta,
hogy valaki halálsugarat föl ne fedezne.
Több, mint valószínű, hogy ma még
nincsenek ilyen halálsugarak, de vajjon
a tudomány mai állása szerint nem lehet
sége-e azok fölfedezése?
Élettani és erőművi hatású sugárzások
régfől nem ismeretlenek az emberiség
előtt. A napsugár az energiák legkülön
bözőbb alakjait ontja le ránk. Ilyen ter
mészetes sugárzás a földmágnesség is,
meg a radioaktív anyagok sugárzása. Is
merjük innár Tesla, Hertz, Marconi,
Röntgen mesterséges sugárát. Az ő nyo
mukban keresik a halálsugarakat is.
Több száz esztendő s tengerészlegenda
egyébként ismer már halálsugarat, amit
a mesebeli mágneshegy, a hajók réme
áraszt magából. Kiráncigálja az arra me
részkedő hajó vasalását és elsüllyeszt
azt.
Kétféle halálsugarat keresnek. Az
egyik erőműtani hatásaival okozna puszt
ulást, a másik élettani hatásaival köz
vetlenül pusztítaná az embert.
Nemrégiben katonai szakértő nyilatko
zatát olvastuk francia részről állítólag
fölfedezett halálsugarakról. A nyilatkozó
szerint is hétpeccéses titok zárja, őrzi a
találmányt, amelyről egyelőre csak annyi
szivárgott ki, hogy 8 kilométeres távol
ságról 8 milliárdnyi gyertyafénnyel lehet
majd megvakítani ellenséges harcosokat.
Másfajta sugarakkal pedig a repülőgépek
motorjait le tudják állítani, illetve elek
tromos gyújtóberendezésekben olyan za
varokat tudnak előidézni, hogy ezáltal a
pilóták leszállásra kényszerülnek. „Mind
ezek azonban egyelőre nem pozitív dol
gok” — teszi hozzá az említett katonai
szakértő.
A francia találmányról hasonlókat ol
vastunk német forrásból is. Már pedig,
ha a németek ilyen állítanak a franciák
ról, magától értetődő, hogy a franciák
hasonló állítsanak a németekről. Ezt
mindkét oldalon hazafias kötelességnek
ismerik és ez a módszer fölülte élénkíti
a fegyverkezés szellemét is. Nemrégiben
terjedt el annak a híre, hogy a német
mérnökök felfedezték a „Z” sugárakat.
Ezek is szabályszerű halálsugarak, ame
lyek nagyobb távolságokban lévő élőlé
nyeket megölnék és az élettelen anyagot
felgyújtják. Hogy valóban őrtek-e és gyuj
togattak-e velük az máig sem derült ki,
viszont olvassuk dr. Magnannak, a Col
lege de France tanárának a nyilatkozatát
ezzel a „találmánnyal” kapcsolatban. Mag
nan megállapítja, hogy a tudomány mai
állása szerint nemcsak hasonló kísérleti
eredmény, de annak gyakorlati alkalmá
zása is mindenképpől lehetséges. Mag
nan elsősorban olyan halálsugarakat tart
ma, vagy a közeljövőben lehetségeseknek,
amelyek élettani hatásukkal pusztítá
nak.
Magnan azokra a magasrezgés-számú,
rövidhullámú áramhatásokra gondol, me
lyeket d'Arsonval professzor 1922-ben
gyógyítás céljára, az általánosan ismert
diatermiás gyógykezelésre használt fel.
Ezek a rövidhullámú sugárzások azonban
nem mindig ilyen ártatlanok. D'Arsonval
tapasztalta, hogy egy hatalmas drötte
keres közepébe állított ember, amikor a
vezetékét magasrezgésszámú árammal

EMBER 29.
K
MA
szvény és
fájdalmak
is gyógyszere
OGAL
OGAL-t elismert
ncés összeté
tgya — a mi
on fontos — ér
emberek is ió
E hatásában
golja a LOGAL
k alkatrésze, a
N is, mely zim
fajdalomszállító
szövetekre erős
tonizálólag hat.
Al erős nyugtá
működő és meg
képesége, hogy
nyagokat a szer
ban kiküszöbölj.

ása mellett
meggyezési
és elutasít
Olasz pol
léssel követik
reggeli lapok
aval nyilatko
ok hányának
sított tartó
ló, hogy az
t kívánja. A
Olaszország
ai után nagy
fasiszta kor
és talán, ha
szát, az nem
e most elke
agy szót, ami
etet kompro

est
oda
-pe.
szobák,
ekel
-meleg
fel.

meg
yhoz
ésről azzal
meghívást
remteni az
tt célok el

tápláltak, erős hőhatást érzett. Itt tehát nem közvetlenül maga az elektromos áram, hanem a sugárzás okozott élettani hatást.

Még meglepőbb volt az újabb tapasztalat, a rövidhullámú rádióadó állomások sugárkörzetében. Egyik esetben olyan állomásról volt szó, amely 15 kilowattos energiával, körülbelül 15 méteres hullámhosszú sugárakat adott le. Különös élettani hatásokat fedeztek itt fel a leadó gép kiszolgálószemélyzetén. Hirtelen mesterséges láz tört rájuk és egyik-másik esetben elérte a 40 fokot is. Amikor a sugárzás közvetlen környezetéből kikerültek, a láz nyomban megszűnt. Kiderült, hogy itt is a datermiás láz esetével kerültek szembe.

A további tapasztalatok még súlyosabb hatásokról is beszámolnak. Olyan egyének, akik rövidhullámú sugárzó készülékek környezetében hosszabb ideig dolgoztak, a központi idegrendszer kimerültségének tüneteit észlelték. Ezek legtöbbször erős álomság alakjában jelentkeztek és az elalvás fokozódhatott. Más esetekben ennek éppen az ellenkezője jelentkezett, rendkívül ingerlékenység alakult ki. Amikor a szóbanforgó sugárak hatásait megfelelő homorú tükrök alkalmazásával fokozták, a tükrök gyújtópontjába állított kísérleti egyéneknél csakhamar erős szédülés vett erőt.

Ismeretesek Seresevszki kísérletei: rövid hullámokkal besugárzott egerek pár óra alatt elpusztultak. A 15 centiméter hullámhosszú sugárakat találta a legpusztítóbbnak.

A legújabb hasonló kísérletek még meggyőzőbbek. A zárt kondenzátor-mezőbe helyezett kísérleti egerek például pár másodperc alatt, patkányok egy percen belül elpusztultak. Itt a test hőmérséklete 43 fokra is emelkedhet.

Tapasztalták azt is, hogy rövidhullámú leadó környezetében a sugárzás a fém lapokra helyezett kisebb állatokat megölte.

Nagy vonásokban ezek vonatkoznak ma a rövidhullámú sugárak élettani hatásaira. Most azonban térjünk vissza az erőművi hatásokra, illetve Marconi halálsugaraira, melyekről, nagy titokzottsággal éppen a legújabb terjesztettek el híreket. Marconi londoni műhelyében — állítólag — megoldotta a halálsugarak problémájának a lényegét. Az a kevés, amit erről elmondanak, arra vall, hogy a rádió felfedezője a rádióenergiaadás elvi alapjain kísérletezett. Nem vállalkozik ma lehetetlennek tartott kísérletre, hogy rádióleadókészülékek segítségével nagy energiameennyiségeket dobjon ki drót nélkül, tetszőszerinti helyekre. Célja az — és ezt tudományosan lehetségesnek tekintik — hogy ultrarövidhullámú sugárakkal ionizálja, vagyis elektromosan vezetővé tegye a levegőt. Rövid távolságokban Marconi, állítólag el is ért eredményeket motorok leállításával és a kísérletek tovább a nagyobb távolságú hatásokra irányulnak. A cél: repülőgépek, tankok, autók, általában elektromos gyújtású erőgépek megbénítása.

Amikor ezeket a sorokat írjuk, olvasunk japáni híradást arról, hogy egy ottani mérnöknek sikerült olyan elektromágneses hullámokat fejleszteni, amelyekkel a legrövidebb idő alatt meg tudja olvasztani a fémeket. Mi ennek a találmánynak a valódi lényege? — az a rövid híradásból nem derül ki. Egyet azonban ez is bizonyít: a dolog a „levegőben van“. A megoldáson lázasan dolgozik majd minden állam haditechnikája. Csak műszaki akadályokat kell leküzdenie, anyagi akadályokat a haditechnika nem ismer. Minden nap valóra válhat. Ugye lehet, mint sok más „megérett“ találmányt, egyidejűen ezt is több helyen fedezik fel. Hogy még szorosabba fogják az emberiség rabszolgabilincseit.

Az emberiség, ugylátszik, keveset szenvedett még ahhoz, hogy észére térjen. Mérheterlen mennyiségben ömlenek le rá az élet sugarai és ő a halálsugarakat keresi.

EMINESCU ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI MA. GYAR FORDÍTÁSBAN. Fordította: Kibédi Sándor. Félvászonkötés, szép kiállítás. 60 lejtér kapható Lepagénál Cluj, Postán utánvétellel.

Mégis elhalasztják a Legislative Council megalakítását?

Világszerte a tiltakozás viharát váltotta ki a cionista körökben a palesztinai törvényhozó tanács megalakításának terve. Az angolai és lengyelországi cionisták tiltakozásai

London, december 30. A palesztinai törvényhozó tanács megteremtésének hivatalos bejelentése világszerte a tiltakozás viharát váltotta ki a cionista körökben. Az angolai és irországi cionista szervezetek politikai bizottsága a hír vétele után rendkívüli értekezletre ült össze és elhatározta, hogy támogatja azt az ellenállást, amelyet a zsidóság vezetői fejtenek ki a Legislative Council ellenében.

A bizottság észlelte, hogy a kormány javasata csak arra alkalmas, hogy a „zsidók közjogi helyzetét“ Paesztinában egy kisebb „helyzetvédegrádálják és megsértse a zsidó nép alapvető jogait Palesztinában“.

A politikai bizottság kompromisszumot tett közzé, amely szövegintert így hangzik:

A palesztinai zsidó nép ügye

„Az angolai és irországi cionista szervezetek politikai bizottsága szükségesnek tartja meg erősíteni a Luzernben megtörtént 19.lik cionista kongresszus állásfoglalását, amely hangsúlyozza, hogy a Legislative Council terve ellentmondásban áll a Palesztina-mandátum szellemével, mely annak a ténynek az elismerése, hogy Palesztina jövője nemcsak Palesztina, hanem az egész világ zsidó népének ügye. Törvényhozási hatalommal való felruházása csak akkor, amikor nyíltan elveik a mandátumot és elnyelik a zsidó nemzeti otthon megteremtését, nem tekinthető másnak, mint a mandátum megszegésének, melynek egyik következménye lehet a zsidók és az arabok javát egyaránt szolgáló gazdasági fejlődés feltartóztatása is. Ezenfelül a Council az egyenlenségek és viszálykodások forrása lehet az ország lakosságának két része között és veszélyezteteti az együttműködés lehetőségét a lakosság és a kormány között. Különösen káros lehet a Legislative Council terve tekintetben a városi közigazgatás primitív viszonyaira“.

Varsó, december 30. A Legislative Council megalakításáról szóló hír egész Lengyelország zsidóságában a felháborodás viharát váltotta ki. A hír hivatalos megerősítése után Lengyelország összes cionista csoportjai konferenciára ültek össze, amelyen a lengyelországi központi cionista bizottság, a Poale Zion, a Mizrachi, a zsidó állampárt, a Hitachdut, a Hasomer Hacair és a doogozók Palesztina ligájának képviselői vettek részt. Dr. J. Szyper javaslatára a konferencia az alábbi tervet menesztette a cionista elnökséghez Jeruzsálemben:

Elkeseredés Lengyelországban

„Lengyelország összes cionista csoportjainak konferenciája a lengyel zsidóság keserűségei fejezi ki a Legislative Council tervének felvetése fölött és kijelenti, hogy az egész cionista mozgalom rendületlenül az elvégzett mögött áll a Legislative Council elleni és a zsidó nép palesztinai jogaiért való harcában“.

A párkői konferenciát a lengyelországi cionista szervezet központi bizottsága hívta egybe. A határozati javaslat megszavazását megelőző vitában az összes csoportok vezetői részt vettek. Párkői bizottságot alakítottak, amelynek feladata a lengyelországi cionista harcok koordinálása és vezetése a Legislative Council ellen.

A bizottság dr. Szyper elnöke alatt Varsóban tartja meg az ülését és elhatározta, hogy nagyarányú tiltakozó akciót bonyolítanak le Lengyelország összes zsidó templomaiban.

Vasárnap rendkívüli értekezletre ültek össze Varsóban a cionista Actions Comité Lengyelországban és tagjai, hogy állást foglaljanak a Legislative Council kérdésében. December 29-én Varsóban hatalmas méretű népgyűlés volt a Legislative Council ellen, amelyen az összes cionista pártok vezetői részt vettek.

A varsói zsidó hitközség eljárásának cionista tagjainak kívánságára T. ockenheim hitközségi elnök rendkívüli ülése hívta egybe az eljárás tagjait, amelyen tiltakozó határozatot hoztak a Legislative Council ellen.

A nemcionisták állásfoglalása

London, december 30. Az új cionista szervezet Vladimir Jabotinszki aláírásával nyilatkozatot tett közzé, amelyben súlyos és veszélyes politikai lépésnek minősíti a palesztinai kormány állásfoglalását a Legislative Council megteremtésére. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a Council terve megteremtését jelenti annak a becsületlen szerződésnek, amelyet Anglia a zsidó néppel kötött. A nyilatkozat végül támadja a régi cionista szervezetet és dr. Weizmann politikáját és fel-

hívja a „nemzeti alapon álló“ zsidókat, hogy az új cionista szervezet köré tömörüljenek. Jeruzsálem, december 30. Az „El Liva“ c. arab naplap, a főmufti pártjának hivatalos orgánuma közli, hogy sir Arthur Wauchope palesztinai főkörmányzó szombaton magához kérte dr. Weizmann Chaimot, a Jewish Agency elnöke, hogy újabb tárgyalja vele a Legislative Council ügyét.

Mégis elhalasztják a Councilt?

Ezzel kapcsolatban a lap tudni véli, hogy a már megtörtént hivatalos nyilatkozat elnöke Weizmann és a főkörmányzó találkozásának eredménye a Council megalakításának újabb elhalasztása lesz. Ezt megerősíti azzal az információval, mely szerint a londoni gyarmatiügyi hivatal azt az utasítást adta a főkörmányzónak, hogy a Legislative Council ügyében ne tegyen tovább lépéseket mindaddig, amíg a londoni cionista elnökséggel nem fejeződnék a folyamatosan levő tárgyalások. A londoni tárgyalások azzal a lá-

gotatással indultak meg, amelyet Brodetzki professzor, a londoni Exekutive vezetője, J. H. Thomas gyarmatiügyi miniszterrel tett néhány nappal ezelőtt.

Az „El Liva“ információja szerint Lord Willingdon indiai alkirály az, aki nyomást gyakorol a gyarmatiügyi hivatalra a Legislative Council megalakításának érdekében. Lord Willingdon annak az ígéretnek a teljesítését követeli, amelyet az angol közigazgatás tett annak idején az indiai mohamedánoknak, nevezetesen, hogy teljesíteni fogják a palesztinai arabok kívánságát egy törvényhozó tanács megteremtésére.

Az ugyancsak muftipárti „El Jamijan al Iszlavijah“, továbbá az „A Difa“ palesztinai arab lap és a „Mokkatam“ című egyiptomi lap élesen kritizálják a Legislative Council tervét, amely szerintük nem teljesíti a kielégítő mértékben az arabok kívánságait. A lapok felszólítják az arab vezetőket, hogy ne siessék el választásukat a kormánynak a Council kérdésében.

Uj technikával a ruhafestés, Czink-nél nem drágább, vegytisztítás csak jobb, mint bárhol

A világ legnagyobb középülete lesz az új népszövetségi palota

450 titkári helyiség. A világ legmodernebb könyvtára. Mit ajándékoztak az egyes nemzetek?

Genf, december 30. A Népszövetség székháza betetőzés előtt áll. Hatalmas épület, a világ legnagyobb közéleoktatási palotája, nagyobb a versaillesi kastélynál is. Magaslato épült, kissé távol a Genfi tótol, úgy, hogy terraszairól el lehet látni Svájc határára.

A Népszövetség tagállamai közül majdnem mindegyik hozzájárult a hatalmas épülethez. Franciaország ajándékozta a nagy ülésterem művészi berendezését, Anglia adta a tanács-terem rellifjét, Spanyolország megfestette a tanács-terem freskóit, a Délafrikai Allamok külön hajón küldött berendezést ugyancsak a tanács-terem számára. Mexikó a sajtószoba képeit küldte, India viszont az elnöki iroda búorait ajándékozta. Az intézmény nemzetközisége már a termék és szobák berendezésén is meglatszik. Legszébbnek tartják a holland szobát, amely készen áll csodálatos régi festményeivel és olyan szobrászmunkával, ami párját ritkítja. A kis tanács-terem búorait egy osztrák építész tervezte meg. Ausztria adta a teremnek a bécsi Hofburg néhány kiválasztott gobelinjét is közöttük a híres harci gobelint, amely Bécs városának a törökök által való megszállását ábrázolja. Készen áll tovább a gyorsírók szobája. Itt minden egyszerű, praktikus és modern. A nem éppen széles lépcsők javarészt fából készülttek. Ez a külső imponáns épületnek bizonyos intimitást kölcsönöz.

A népszövetségi titkárságnak nem keve-

sebb, mint 450 irodája lesz. Legtöbbje már kész. Padló kauszokból készülnek. Általában építészeti elv, hogy a szobákban faburkolat húzódik másfél méter magasságban, a padló kauszokból van, míg a világítás közvetlen.

Svájc a tanács-termet ajándékozta. 60.000 franko: áldozott reá és kiállításra helyezte, hogy a terem képeit és megfesteti 40.000 frankért. A tizenhárom számú terem teljesen bresciai márványból való: Itália ajándékozta. A fűtőtestek elkészültek, az órák már funkcionálnak.

Három szárnya van a hatalmas népszövetségi épületnek. A jobbszáron helyezték el a könyvtárszobákat, a balszáron a titkárságot. Középen vannak a tanács-termek.

A nagy tanács-terem husz méter magas és negyven méter széles, 2500 ülőhellyel. A terem munkálatain hét nemzet munkásai, mérnökei és művészei dolgoznak. Érdekes az egészségügyi osztály a maga nagy és állandó kávilításával. A könyvtár olvasó-termeiből csoposta utján rendelhetők meg a könyvek. A világ legmodernebb könyvtára ez, tiz emeleten. A legfelső emeleten könyvkereskedés lesz, ahol minden modern művet meg lehet majd vásárolni.

Tavasza a hatalmas mű elkészül.

HIRDETÉS AZ ÚJ KELET LELKE: HIRDESSZEN AZ ÚJ KELETBEN

MEGNYILT SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R. T. lakberendezési KIÁLLITÁSA Targu-Muresen

30 ragyogó interieur, 30 lakás-berendezési probléma tökéletes megoldása.

Ha otthonát igazán szépen és melegen akarja berendezni, látogassa meg a gyár Piața Albina 17 sz. alatti mintatermeit. Akadályoztatás case én a cég szivesen küldi ki megbízottját eredeti rajzokkal s tervekkel.

SELEC MOZG

A job

Egy jobb

Bucuresti, decem tud.) A jobboldali felmerült ellentétek volt részletesen Vaida Sándor kate azokat a kísérletek Romanescnek Goga ló fuziójára irányul vonult a részleges részvételtől, semhog na a választási harzeti párttal karöltv nincs rendjén az eg rában. Egyes fővár R. Ioanitescu s Vior a cuzistákkal való ben Vaida nem telje kívánságukat, ugy a resztény nemzeti pá hirlík, hogy Nichifény nemzeti párt a pártból való kilépés

Pillanatnyilag nem mi igaz ezekből a mindenesetre érdekes utóbbi időben gomba jobboldali sajtóter „Sfarmă piatră“ cím kívül éles támadás l da Sándor és főleg h

„De Vaida egy tépnisták közül, mint e ködös és bizonytalan után. Es a fark telje ratikus holttesttel, as Vaida Sándor politik meg akarja reformáln sen ő bizonyára épp hogy valamely reform valósitani olyan emb romittalták: magukat ben, amelyet ő maga kegyetlen igazsággal tában van, azt misen minthogy szakadatlan nyerni a maga számar rancizgens szervezete.

Ez a „fatal és intr az, amelynek soraiból sai rekrutálódtak. De

„Miért nem sikerült az a politikai ballaszt, kodott mozgalmához, közte és az ifjuság kö mögé akar tömöríteni az oroszlan-bajuszu V engedményeket tenni tézni a . . . benszülő gesztus a gyanu árny akciójára. Szilárd volt lezésében, de tétová vonalán. Ma világos d egy Vaida-féle politik Kéértelműség, mert

Tér és f

Építőművészeti havilap. butortervek, képek, eszm szakcikkek, stb. — Evi sz Egyes szám Lei 132.— szám 80

Lepag

SELECT MOZGO

Ma, december 31-i kezdettel:

GRETA GARBO

rendkívüli slágere:

KARENIN ANNA

A többi szerepekben: FREDERIC MARCH és FRED BARTHOLOMEW, a csodagyermek

A jobboldali lapok éles támadása Vaida Sándor ellen

Egy jobboldali folyóirat panamistáknak nevezi Vaida híveit. Tilea és D. R. Ioanitescu a cuzista pártban?

Bucuresti, december 30. (Az Uj Kelet tud.) A jobboldali blokk kebelén belül felmerült ellentétokról már alkalmunk volt részletesen írni e lap hasábjain. Vaida Sándor kategórikusan elhárította azokat a kísérleteket, amelyek a Frontul Romanescnek Goga és Cuza pártjával való fuziójára irányultak és inkább visszavonult a részleges választásokon való részvételtől, semhogy hajlandó lett volna a választási harcot a keresztény nemzeti párttal karöltve megvívni. Valami nincs rendjén az egyesült jobboldal táborában. Egyes fővárosi lapok szerint D. R. Ioanitescu s Viorel Tilea ragaszkodnak a cuzistákkal való fuzióhoz és amennyiben Vaida nem teljesítene erre vonatkozó kívánságukat, úgy át fognak lépni a keresztény nemzeti pártba. Másrésztlgy úgy hírlik, hogy Nichifor Crainic, a keresztény nemzeti párt alelnöke, bejelentette a pártból való kilépését.

Támadás Vaida ellen

Pillanatnyilag nem lehet tudni, hogy mi igaz ezekből a hírekből. A helyzetre mindenesetre érdekesen jellemző, hogy az utóbbi időben gombamódra elszaporodott jobboldali sajtótermékek egyikében a „Sfarmă piatră” című hetilapban rendkívül éles támadás látott napvilágot Vaida Sándor és főleg hívei ellen. Az Adeve-

ruil hasábjain Tudor Teodorescu Braniste, a briliáns tollu román publicista analízálja behatóan ezt a cikket, amely igen jellemző fényt vet a jobboldalon uralkodó hangulatra.

A jobboldali hetilap — írja Braniste — „Nacionalizmus és anarchizmus” című cikkében határozott dinsztinkciót csinál a két áramlat között.

„Más a nacionalizmus és más a valachizmus. A belpolitika súlypontja Cuza és Goga kezébe ment át. Vaida és az ő román frontja kívül maradtak. Mi nem akarunk súlyos szót használni Vaida Sándor ellen. Lázdadása a nacional caranista párt felé, a demokratikus szélhámosság ellen, nagy és történelmi gesztus volt. Ők alatt szétört egy árc és az ország azóta világosan látja, milyen veszedelmet jelent a demokrácia Romániára.”

Eddig nagyon szép, nemde: Vaida történelmi aktusa, az álarc szétörése, stb. Miért dicséri a jobboldali lap Vaidát? Mert otthagya a nacional caranista pártot. Mert harcba kezdett a nacional caranista párt ellen. Mert meggyőztette a nacional caranista pártot. Mindezt Vaidát dicsérni kell. Ezzel szemben Vaida belép a nacionalista blokkba is. És itt már nem dicsérik Vaidát. Idézzük ismét a huligán lapot:

Panamisták Vaida körül

„De Vaida úgy tépte ki magát a caranisták közül, mint egy üstökös, amely ködös és bizonytalan farkot cipel maga után. Ez a fark teljesen azonos a demokratikus holttesttel, amelyből kikerült. Ez Vaida Sándor politikai ballasztja. Vaida meg akarja reformálni Romániát? De hiszen ő bizonyára éppúgy tudja, mint mi, hogy valamely reformot nem lehet megvalósítani olyan emberekkel, akik kompromittáltak magukat az átkos rendszerben, amelyet ő maga leplezett le. Hogy e kegyetlen igazsággal Vaida maga is tisztában van, azt misem bizonyítja jobban, minthogy szakadatlanul igyekezett meggyerni a maga számára egy fiatal és intranzigens szervezetet.”

Ez a „fiatal és intranzigens szervezet” az, amelynek soraiból I. G. Duca gyilkosai rekrutálódtak. De menjünk tovább.

„Miért nem sikerült ez Vaidának? Mert az a politikai ballaszt, amely hozzá akasztott mozgalmához, kínai falként áll köze és az ifjuság között, amelyet maga mögé akar tömöríteni. Elkeseredésében az oroszlan-bajuszu Vaida kezdett balfelé engedményeket tenni és felhívásokat intézni a . . . benszült zsidókhöz. Ez a gesztus a gyanu árnyékát vetette Vaida akciójára. Szilárd volt a demokrácia leplezésében, de tétovázó a nacionalizmus vonalán. Ma világos dolog, hogy létezik egy Vaida-féle politikai kétértelműség. Kétértelműség, mert Vaida sohasem be-

szél határozottan a zsidó kérdésben. Kétértelműség, mert hívei nagy és ismert panamisták — néhányan közülük kimondott rablók, akiknek a sóbánya mélyén lenne a helyük — továbbra is együtt dolgoznak a zsidókkal, akárcsak a régi jóidőkben, midőn demokraták voltak.”

Vaida és a „rablók” Nem mi mondjuk ezt, hanem egy huligán folyóirat. Mi legfeljebb feltesszük a kérdést: Ide jutott Vaida Sándor? Mi kritizáltuk Vaida megmozdulását. De sokkal több tisztelettel viseltettünk „az oroszlan-bajuszu ember” történelmi multjával szemben, semhogy azt mondhatnók róla: „rablók veszik körül, akiknek sóbányában van a helyük”. Ki mondja ezt a volt miniszterelnökről? Azok mondják, akiknek Vaida oly bűnös nagylelkűséggel adta oda erkölcsi giróját. Nem akarjuk megvédeni Vaida környezetét. De Goga környezete talán más? Hát azok az emberek, akik „a tejes” az „autógumis” s hasonló nevek hallgatnak? Mindezek a derék huligán folyóirat számára kivételes tisztaságú emberek. Feltenném Vaida Sándornak a kérdést: vajjon a lapok közül, amelyeket hosszú előadás-sorozatában minduntalan támadott, akad-e egy is, amely ilyen tónusban irt volna róla? De menjünk tovább. A huligán folyóirat analízálja a Vaida szervezete és a keresztény nemzeti párt közötti fuzió lehetőségét is. És kérdezi:

„Szüksége van a keresztény nemzeti pártnak erre a fuzióra? Milyen hozadékot jelentene számára? Esméket? Programot? Népszerűséget? Erkölcsi presztizst? Mindez a keresztény nemzeti pártiak oldalán van. A valachista ballaszt legfeljebb bizonyos összeköttetésekkel rendelkezik, amelyeket a hatalomra jutás szolgálatába állíthatna.”

Amint látják, a dolog kezd végtelenül . . . kényes lenni. Egy szóval „bizonyos összeköttetések” van szó, a hatalomra kerülés érdekében.

„Ennyi! De éppen ez volna kompromittáló a nacionalizmusra. A nacionalizmus

politikai reform és erkölcsi forradalom. Csak egyenesen léphet be a főbejáraton. Mert háta mögött nem oportunistá üzletemberek állnak, hanem maga a román nép.”

Tilea és Angheliescu ellen

A huligán folyóirat ezután egyenes támadásba megy át Tilea ellen, akit a „nacionalizmus krupiejának” nevez. Miért? Mert meghívott házába keresztény újságírókkal együtt néhány zsidó újságíró is. Igaz ugyan, hogy Gogának is vannak az újságírói és bankvilágban egészen nem árja barátai is. Ez azonban nyilván más lapra tartozik. C. Angheliescu volt bankormányzót sem kiméli a huligán folyóirat. Az ő büne az, hogy tiltakozott Manoiliescunak a nacionalista blokkba való belépése ellen.

„A puritan Costica Angeloffescu tiltakozott. Őköllel verte Vaida asztalát és fenyegetőzött: — Ha azt befogadjátok, én kilépek a Frontul Romanescből. Es Vaida természetesen utána engedett. Így állhatott elő az a kinos helyzet, hogy Mihail Manoiliescu törhetetlen a nacionalista blokkban.”

En is egyetérték a huligán sajtapirossal: miért ne léphetne be Manoiliescu? Goga környezetében talán külön emberek vannak, akiket mégis befogadtak a jobboldali blokkba? De mindezekről függetlenül tény az, hogy a blokk felbomlott. Vaida világosan megmondotta nyilatkozatában, hogy a külpolitikában nem megy Berlin felé s a belpolitikában nem bocsátkozik a cuzista ucca által megjelölt kalandba. Vaida visszavonja a Cuzáéknak adott giróját. Nén csodálkozunk rajta. Akkor csodálkozunk, midőn megadta. Tudjuk jól, hogy Tilea és D. R. Ioanitescu nyomására, de Angheliescu ellenzésével szemben járult hozzá a blokkhoz. Holott figyelembe kellett volna vennie Angheliescu ellenzését, mintahogy emlékeznie kellett volna arra a harminc évre is, ami alatt figyelemmel kísérhette Goga karrierjét. Azt hiszi talán, hogy Goga most öregségére megváltozott? A Goga-Cuza kaland nem találhat komoly szövetségesekre. Vaida bebizonyította ezt.

IMÉDIA L'OREAL Párizsi cég **HAJFESTÉK-je**
a legújokéletek készítmény
Minden drogeriában és jobb női fodrásznál kapható!

Vetélytársnője gyilkolta meg Bucuresti legszebb színésznőjét?

Még mindig nem derült világosság Tita Cristescu halálára

Bucuresti, december 30. (Az Uj Kelet tud.) A fővárosi lapok nagy cikkekben foglalkoznak Tita Cristescu, a legszebb bucaresti nő, a Ven ura-színház tehéseg színésznőjének titokzatos halálával. George Cristescu ismert szocialista vezető, a tragikus végű színésznő apja, azt állítja, hogy leánya gyilkosság áldozata lett. Tita Cristescu menyasszonya volt egy a fővárosi társadalmi életben igen előkelő szerepet játszó fiatal embernek, akit egy másik bucaresti nő szeretett. Az apa szerint ez a nő beférkőzött Tita Cristescu balmába és alkalmat keresett magának arra,

hogy vetélytársnőjét eltegye lábaltól. Ezzel szemben a törvényszéki szakértő orvos jelentésében valószínűnek tartja, hogy Tita Cristescu öngyilkos lett. Halálát ciansav idezte elő, amely nagymennyiségben került a színésznő szervezetébe. Tita Cristescu szobalányának vallomása szerint látta, amint a nője hálszobájába visszavonulva, eöyött valamit retöküjéből és az lenyelte. Ezzel szemben azok, akik a gyilkosság verőjét tartják valószínűnek, lehetségesnek tartják, hogy a színésznő ekkor már belső fájdalommal kínzott és csilapító akart bevenni.

Mit csinálnak a börtönben Duca gyilkosai?

A „Cuvântul Liber” szerint a gyilkosok kivételes bánásmódban részesülnek

Bucuresti, december 30. (Az Uj Kelet tud.) A „Cuvântul Liber” mai számában megemlékezik I. D. Duca halálának két éves fordulójáról. A lap rámutat arra, hogy az a tömeg, amelyből a volt miniszterelnök gyilkosai rekrutálódtak, továbbra is terrorizálja az ország politikai és társadalmi atmoszféráját. A cenzura, amely sinaiai állomás perronján történt, gyáva és banditaiúzt aktus után azonnali életbe léptettek, főleg a demokratikus sajtóval foglalkozik, míg a merénylők reakciós hivatalosai továbbra is dicsőítik a szörnyű tettet és mártírként igyekeznek feltüntetni a börtöntöltelékeket, akik kivételes elbánásban részesülnek. Nem sokkal ezelőtt könyv jelent meg a fasizmusról, egy bizonyos Doru tollából. Ez a Doru nem más, mint Doru Belimace aki meggyilkolta Ducát, Tatarescu akkori elnökét.

ségük a leggyűlöletesebb huligánizmusra szorítkozik gyáva és kriminális támadásokra. Két év után a mérleg: az ügyvédi kamara „meghódítása”, a napokon át tartó molesztálások és a gombamódra szaporodó sajtótermékek, amelyeket Németország és a fasiszta Lengyelország pénzelnék. Ez a mérleg.”

— Két francia pilóta súlyos repülőszerszámcsatlóságra. Párizsból jelentik: A légügyi minisztérium jelenti, hogy egy francia repülőgép, amelyen Pharaud és Klein pilóták ültek, a Párizs—Madagaszkár közti úton. Ualdl-Alfa mellett, a leszállás pillanatában felborult. Pharaud a helyszínen meghalt, Klein mindkét lábát eltörte és állapota igen súlyos.

Orvosok, mérnökök, gyárák!

Minden német (25% redukcó!), francia, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepage-nál Cluj. A lapok közvetlenül kappja a kiadóól. Kéjen ingyen jegyzéket Lepage-tól. Cluj, jelezve, mely székma érdekl.

ncil
ának terve.
yvet Brodetaki
e vezetője, J.
ternél tezt. né.
szerint Lord
aki nyomást
alra a Legis.
mése érdeké
z igéretnek a
z angol köz.
indiai moha.
gy teljesiteni
ráságát egy
sere.
Jamijan al
faa” paleszt.
című egyip.
a Legislative
nem teljesít
z kívánságait.
zetőket, hogy
ormánynak a
drágább,
mint bárhol
lete
lota
kéoztak
egtöbbsé már
ek. Általában
on faburkolat
ban, a padló
s közvetet.
szkoza. 60.000
ásba helyezte.
esteti 40.000
terem telje.
Itália aján
az órák már
as népszóvet.
helyezték el
yon a titkár
stermek.
ter magás és
főhellyel. A
t munkásai.
Eredkes az
gy és állandó
ermeiből csö-
könyvek. A
z, tíz emele-
nykereskedés
et meg lehet
szíli.
KELEBEN
TI
kás-
ssa
rtatás
vekkkel.

Tér és forma

Építőművészeti havilap. Remek ház., lakás.,
butortervek, képek, eszmék, modern kivitelek,
szakcikkek, stb. — Évi előzetes 1122.— lej.
Egyes szám Lei 132.— Korábbi mutatóvány-
szám 80 lej.

Lepage Cluj
Jegyzék
ingyen

SPORT

Képek a sighet-i Makkabi konferenciáról

A sighet-i Makkabi konferencia igazolta a szervezet elnökségének azon álláspontját, hogy a konferencia színhelyét olyan zsidó sport-egyesület székelyében kell mindig kijelölni, amely az ilyen propagandát jelentőségi gyűlékezés révén, az itt éhangzó vitákból impulzust nyer a Makkabi munkára. Az erdélyi zsidó sportegyesületekben még nem ment át a köztudatba, hogy a Makkabi-mozgalmi munkát az általános sportélet sablonos keretén túl, mert szervezési része a zsidó népi általános regenerációs munkájának. Ebből a szempontból igen helyes volt a konferenciának Sighetben való rendezése.

Igaz viszont, hogy zsidó lelkesedésben, áldozatkészségben és a közeért való alkotás akarában az összes erdélyi zsidó sport-egyesületek között a Makkabi-Sámson az első. A megfogalmazás az állomáson, a hallatlan érdeklődés a konferencia minden egyes felszólalása iránt és megannyi más epizód mind arról tesznek tanúbizonyságot...

A Makkabi-Sámson delegátusfogaadó és elhelyező bizottságának Semler Sándor volt a vezetője. Semler Sándor neve nem ismeretlen azok előtt, akik zsidó közügyben Sighetben megfordultak. Semler mindenütt ott volt, ahol a konferencia delegátusait jótételemmel részesítették és valóban lelke volt ennek a sighet-i rendezvénynek is.

A Makkabi-Sámson vezetősége igen komoly, cionista érzelmű elemekből tevődik össze. A vezetőkben korosabb, idősebb emberek vannak túlsúlyban. Az „öregék” azonban fiatalos hévvel vezetnek az egyesületet. Különösen büszkék a saját teniszpályára, amelyeket, mint mondják, három év alatt táncolták össze, de nem utolsó sorban az egyesület valójában remek zászlajára, amelynek rúdja tele van vagyonterő aranyserpenterrel. És még valami. A vezetőségben a sighet-i zsidó társadalom minden rétege képviselve van. Tehetősek és kevésbé tehetősek a legtehetősebb egyetértésben veszik ki részüket a munkából és a doznak ott, ahol erre szükség van. Semler Sándor, Sighet-i Sándor, dr. Krausz Stein, Fisch Ignác, Fischer Edé és azok sokan, akiknek neveit nem volt alkalmunk feljegyezni az erősségei a Makkabi-Sámsonnak.

A konferencia után ismerkedési teadélután volt, amelyet jelenlétével a sighetiek közéletében és szeretetben élő főuribijának, dr. Danzig Sámuelnek neje is megtisztelt. Dr. Danzigné, a Wizo elnökszasszonya lekötelező szívélyességgel érdeklődött a Makkabi-munka iránt és örömmel vette, hogy ez a munka Sighetre is bevonult.

A disztorna, amelyet az aradi Hakoah mintatornászcsapatai mutattak be, kiemelkedő programja volt a sighet-i konferenciának. Szemet-leiket gyönyörködtető volt az a sok szép szabály, nyújtó és korlátgyakorlat, amelyeket az aradi zsidó fiúk és leányok bemutatnak. Az aradi Hakoah tornászai be-muatták a tornasport minden szépségét, be-igazolvá, hogy azoknál, hogy a torna a leg-egészségesebb, legjobb fizikumnevelő sport, hálás is az önbizalom növe és szempontjából, amelyben az egyéni teljesítménynek értékes és hálás szerep jut. Ha az aradi Hakoahban a mintacsapatok mellett a tömegóra is ilyen intenzív és ezt a megfelelő zsidó zenei megésszi ki, amelyben kételkedni nincs okunk, megállapítjuk, hogy az erdélyi zsidó sport-egyesületek Makkabi-munkájában az aradi Hakoah az első.

Az ilyen konferencia tulajdonképpen már az otthon elhagyásának pillanatában megkezdődik. Ahogy felszállás a vonatba és találkozás más városok delegátusával, a konferencia anyaga már vita tárgyát képezi. Ez a vita ezúttal sem maradt el. Miután Cluj és Oradea között a Haggibbor és Ivra kiküldöttjei elintézték a napirendet, Oradeán felszálta a satumare Makkabi-Barkochba egyik delegátusa és a vita újból kezdődött. Ezúttal a futball szerepelt a napirendben. A delegátusok nagy része azon a véleményen volt, hogy azt a sok pénzt, amelyet az egyesületek a futballra költenek, sok felé lehetne hasznosítani a Makkabi-mozgalmában. Friedmann (Barkochba) más véleményen van. Az elnökvéleményen levők már régen elhallgattak, amikor Friedmann barátunk még mindig dicősködte a futballt. De Friedmannak nem volt igaza. Semmi érte me és a zsidó közösség szempontjából majdnem a semmivel egyenlő az, ha egy zsidó sportegyesület tizenleves havi

költséggel futbalcsapatot tart fenn. A tizezer lejt fel lehet igen komoly cölökre használni, de emellett a futbalcsapatot is fenn lehet tartani. De színműtör alapján.

Ezt kellett volna megmondani Friedmann barátunknak, ha mellette valaki is szóhoz jutott volna... (w-)

Döntőig jutott Bucurestiben a Román Kupa asztalitenisz-verseny

Bucuresti, december 30. A Román Kupa asztalitenisz-verseny, amelyen az ország legjobb asztaliteniszesei indulnak, részben a döntőig jutott. Eddig a döntőben vannak: Paneth, Erős, Csibi, Haggibbor, Pop, Marin UEC Clujról; Ponta Arad; Rapaport, Bucuresti. A döntőbe jutásért küzdenek még: Diamantstein, Klein Haggibbor; Vladone UEC; Schapira, Aurora; Krebs, Szenkovics, KKASE;

Komorozsy, UEC; stb. A döntők ma reggel kezdődnek.

Bucuresti, Telefon Club—Rapid Prága 2:2 (0:1, 1:0, 1:1). Jéghokkí Európa Kupa. Rapid Prága—Bragadiru 2:0. Barátságos.

Párizs. Vienna—Racing Club 3:1 (1:0). Ferencváros—RA Paris 3:3 (2:2). Ferencváros—Vienna 5:2 (3:0). Nemzetközi labdarugótorna, amelyet a Ferencváros nyert meg. Egyruha. Unirea Tricolor Bucuresti—Varsity 11:4 (5:2).

Timisoara. TMTE—Progresul 4:3 (2:3).

A bucuresti Aurora esztaliteniszbajnokságát a makkabista Victor Marcus nyerte, aki a döntőben 21:19, 20:22, 21:16 arányban győzött Schapira ellen.

A balnearej Phönix jó sikerült sportünnepélyének anyagi jövedelmét, 4298 lejt a beszarabiai éhezőknek juttatta.

Belle, Booskai—Wacker (Bécs)—5:1 (3:0). Nimes, Hungária—SC Nimes 4:2 (2:1).

Lisszabon. FC Lisboa—Zidenice Brunn 3:1. Marseille. Olmpique—Hakoah Bécs 4:1 (2:1).

Tel-Aviv. Unirea Tricolor—Makkabi 3:0.

Jótékonycélú sportünnepély Clujon. Január 6-án Clujon a Mózes Jenő vívóteremben sportünnepély lesz, amelyen az UEC gárdája, a Haggibbor asztaliteniszgárdája, valamint Mózes Jenő vívóantitványai vesznek részt. A rendezvény jövedelme jótékonycélra lesz fordítva.

KÜZGAZDASÁG

Tőkekamatadót vetnek ki a Romániában kihelyezett külföldi kölcsönökre

Bucuresti, december 30. A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a tőkekamatadó alá vonja a Romániában kihelyezett külföldi származású kölcsönöket. Eddig ezen kölcsönök után csak akkor kellett a romániai adósnak tőkekamat adót fizetnie, ha az évi kamat meghaladta a tíz százalékot.

Mint hogy a romániai adósok által igénybe vett és külföldi hitelezőkkel szemben fennálló kölcsönök kamatlába általánosságban nem haladta meg a 7 százalékot, eddig ezek a kölcsönök mentesek voltak a tőkekamatadó alól.

A külföldi hitelezők azonban elővigyázatosak voltak és a kölcsönszerződésekben az esetek túlnyomó részénél kikötötték, hogy az adóterhek nem a hitelező, hanem az adós tartozik viselni. Igen két-

séges tehát, hogy a tőkekamatadót a romániai adós át fogja-e tudni hárítani a külföldi hitelezőre.

Bucuresti jelentések arról is tudni vélnék, hogy a pénzügyi kormány annak az intézkedésnek, amellyel az összes, ebbe a kategóriába tartozó kölcsönöket és hitelezőket tőkekamatadó alá akarja vonni, visszamenő, retroactiv hatályt fog adni, vagyis a romániai adós évekre visszamenőleg be kell majd fizesse a tőkekamatadót. Ez az elhatározás nemcsak igazságtalan volna, hanem rendkívül káros is. Mivel, ha a romániai hitelező nem fogja tudni áthárítani az adót hitelezőjére, súlyos veszteségeket szenved, ha pedig mégis áthárítja, ezt az ország bonitása fogja megsínyleni.

GAZDASÁGI TANÁCSADO

R. D. jelégének. Kérdés: A napokban községünkben járt egy pénzügyi ellenőr és azt mondta, hogy minden kiskereskedő köteles „Jurnal de Cassa”-t vezetni és abba minden napi változást feltüntetni. Tekintettel arra, hogy nálunk több kiskereskedő is dolgozik, így például olyanok is, akik a piacok kenyeret árúsítanak, s akik egész üzleti befektetése nem haladja meg az 500 lejt, kérdezzük, hogy ezeknek is vezetni kell-e a fentebb említett pénztárnaplót? Továbbá hogyan állanak ezzel a kötelezettséggel a röfös kiskereskedők? Válaszunk: Az egyenes adótervények ténylegesen van egy szakasza, amely a könyvvizetést minden kereskedő számára kötelezővé teszi, anélkül, hogy a kereskedő üzletének jellegére, vagy nagyságára tekintettel lenne. Ezt a törvényszakaszt azonban mindmáig gyakorlatilag nem alkalmazták, illetve a könyvvizetést a kereskedőktől nem követelték. Sőt, a pénzügyi hatóságok nem is vetik rossz néven, ha a kereskedők a könyvvizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, mivel így legalább az adóalap megállapításánál nem kellett ezeket a könyveket tudomásul venniük és a fiscusnak már tapasztalata van abban, hogy összehasonlítás és más hasonló alapon sokkal nagyobb adót róhat ki, mint ha a kereskedő könyveit is tekintetbe kell vennie a kirovásnál. A törvényes intézkedés tehát a kiskereskedőket is kötelezi a könyvvizetésre, ezt azonban még a nagyvárosokban, így Clujon sem alkalmazták gyakorlatilag és tudomásunk sincs arról, hogy ezen kötelezettség elmulasztása esetén valakit is megbírságoztak volna.

Nyersbörkereskedő. Ön azt írja, hogy a megállapítás pénzügyigazgatóság részéről felszólítást kapott, hogy bár az Ön foglalkozása nyersbörkereskedő, fizessen az eladott áruja után 3 százalékos forgalmi adót. Azt hiszik, hogy ez a felszólítás tévedésen alapszik, vagy pedig Ön nem írta meg nekünk a tényleges helyzetet. A törvény ugyanis világosan és félreértés nélkül előírja, hogy forgalmi adót vagy a termelő, vagy az importőr köteles fizetni, a kereskedő azonban sohasem. Önre tehát ez az illeték nem kötelező. Lehetséges azonban, hogy az ottani pénzügyi hatóságoknak tudomásukra jutott, hogy azok a mézárások, vagy parasztlak, akiket Önök a nyersbört beszerzik, nem fizetnek forgalmi illetéket és most Önökön próbálják azt behajtani. Azonban ez sem jogos és Ön igaza tudatában nyugodtan tiltakozhat ellene. Amíg Ön csak kereskedő és nem termelő, semmi köze a forgalmi illetékhez.

C. L. Bistrița. A forgalmi adókihágások elüvével kapcsolatban közöljük Önnel, hogy a cernăuți itélőbírta egy konkrét eset kapcsán kimondta, hogy az ily természetű ügyekben az elévülési idő nem az 1929 évi Legea Contab. törvény alapján számítják, hanem az 1931 évből életbe lépített forgalmi adótörvény az irányadó. Ennek megfelelően a forgalmi adóügyben történt kihágások nem 5 év alatt, hanem 3 év alatt évülnek el. Konverziós adós. A Semmitőszék elvi jelenlőségű döntést hozott a konverziós ügyekben benyújtott fellebbezések határideje tárgyában. Az egyik fővárosi bank lefoglalta egy adósának fizetését. Az adós erre a törvényszékhez fordult és a konverziós való hivalkozással kérte a zárfeloldását. A törvényszék helyt adott a kérelemnek, mely ellen a

hitelező fellebbezéssel élt, az itélőbírta azonban a fellebbezést elkésettnek nyilvánította és érdemben nem is foglalkozott a kérdéssel. Az elutasító döntés ellen a hitelező semmisségi panasszal élt. A Semmitőszék kimondta, hogy konverziós ügyekben nem a döntés kihirdetéséről, hanem annak kikézésétől számítható 15 napon belül kell a fellebbezést benyújtani.

A szudáni örjárat

— Paramount-film a Capitolban —

A cluji Capitolban szenzációs exotikus filmet mutatnak be „A szudáni örjárat” címen. Kalandos, kényes ügyekkel bonyolult alkotás, méltó a nagy hírű Paramount eddigi produkcióhoz. Afrika tize és temperamantuma, Nyugat és Kelet ellentéte bontakozik föl a filmben. Claude Rains, a legtehetősebb művészrendezőik egyike, akiről azt írták az angol kritikusok, hogy fölér két férfi szárára.

Csupa kalandos, érdekes figura ágal ebben a filmben. Kathleen Burke a titokzatos nő típusa, aki nem is jászsa, hanem valósgággal éli a szerepét. Veszedelemes típus, ezuttal kétszeseen veszedelemes, mert vele „kongenális” férfakkal áll szemben. Az igazság mese kere ei is izgalmasak. Olyan terepen játszódik a darab, amely egyedül alkalmas arra, hogy feszült érdeklődésben tartsa a nézőt. Cary Grant, az egyik férfiszereplő minden mozdulatában buzóit kelt és elfelejteti, hogy játéknól van szó. A zordon természetben mint a környék egy része fészkezik bele.

„A szudáni örjáratot” egy elragadóan kedves, színes és plasztikus mesejáték előzi meg „Tánc a holdban” című, ami végig deris és egyes jeleneteiben haszrengetően kacagtató. Ugyancsak Paramount-produkció a „Journal”, amely a legaktuálisabb eseményeket szemlélteti. (sz.)

APRÓ HIRJELETESEK

Egyzseri közzéadunk egy zso 2 lej, vasárnap betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel küsvet a széleskörű összeköttetései rendelkezés „MIREA” iroda, Cluj, Regala Ferdinand 116.

Január 1-től izléses kóser koszt kapható Mandu a Izáknál Reg. Ferdinand 3. Átutazóknak, abonenseknek kedvezmény.

Raktáron új és használt MAV cséplők herefektők, traktorok minden méreben. Csereüzletet is csinálók. Rosebaum Pál, Reghin.

Bánáti járási székhelyen levő, nagy vevő. körrel bíró, jó bevezetett mezejarmagykereskedés, likör- és jéggyár, mely társaságoknak is biztos megéhetést nyújt, a tulajdonos előrehaladott kora miatt eladó. Ajánlatok a kiadóba „Biztos megéhetés” jellegére.

שריב מיט ערשטקלענדיג ארטה צייגונססע קליינע פאמיליע וווכס פאסטען (שמש בעדער) מקוה חנו וויין. Offerte Káhan Matesz Leib, Viseul de sus.

Csertifikáttal rendelkező fiatal ember minden költséget fedezem. „Palesztinába vágyom” jellegére Löbl hírlapirodába Arad.

Modern szabászati kurzus kezdődik január 3-ól Löwy Jóán nőidivatszalon Reg. Ferd. nand 19. emelet.

Többmillió készpénzhozamánnyal férjhezmenne csinos, fiatal izr. urinő. Összeköttetést létrehoz Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája Timisoara, Reg. Maria 7.

Keresek azonnali belépésre vidékre szerény igényű zsidó nőt, ki főzés és egyéb háztartási munkát is elvállal. Cim a kiadóban.

2 szoba, hall, összkomforttal február 1-re kiadó. Str. Váli 5.

ארטה כשר, cukrász, eljegyzésekre, esküvőkre s egyéb alkalmakra rendeléseket a legzsebb kivitelben, jutányosan készit, Adler, Str. Dublari, bor 8.

Megind

A cuzisták nag

Bucuresti, december 30. A belpolitikai élet közlegő részleges választásoknak különös jelentősége az utolsó párt vezetősége az utolsó határozata kormánypárti tését az üresedésben lévő A nacional caranistapárti ben Rascanu jasi egyetértésben dr. Panescu volt és Hunedoaraban Ghita. ségi alminisztert jelöl. A zeti párt Cuza professzorban és Goga Octavianban. Hunedoarat illetően vii cluji egyetemi tan. Bornemisa volt cluji pol. kellett választania a párt. hogy Bornemisa dr. jel. fognak megmaradni.

A gogista-cuzista fra nagy sulyt, helyez arra, választásokból győztesk. Ez a magyarázata annak, elnöke személyesen jelölt mindkettőnek van képvis. A St. Moricban üdülő G. tér visszaz az országba és be utazik, hogy személye megyében a választási nyitását. Ebben Tilica I. valamint Stan Ghicescu a párt két főtitkára, fo neki.

Az Adeverul mai szám kommentálja a részleges kapcsolatos eseményeket. határozása — írja Scrut. nül figyelemre méltónak. berális párt részt akar v választások népszerűség mert azt hiszi, hogy ha elvégezett tényleges mun tudja a közvélemény. Mi vánvaló, hogy a liberális előre bizik erejében. Eg fedhetne volna magának ával maradjon a választ megfelelő többség fölött kamarában ahhoz, hogy e jelölt bejutása ne zavarja

Egyesek más interpretá kormány részvételének. kormány nem akarja azt teni, mintha távolmaradással sánszait kívánna előse ágak ebben az esetben tá azokat a szervezeteket tá amelyek kokettálnak a kol miesetre sem a nacional vagy georgistákat, akik gesztelhetetlen ellenségei.

szülinek a jobboldal urak kalandját és még annak rülmii igyekszik, hogy enn ban valamelyes része volt elhatározása meglehetősen ta a jobboldalialkat, akik a hatós támogatásában remé szen bizonyos, hogy a job bekövetkező szakadás abb sem lett volna elkerülendő nem is jönne közbe a ré ások. Vannak dolgok, ar átszat ellenére is kizárják olyan ember, mint Vaida. professzor politikai vonalá kormánynak a részleges való részvétele még nyilván a jobboldali blokkon beáll getek. A „Frontul Roman ez esetben vissza kellett v lehetetlen helyzet elé állit doaraban például Vlad Au vereséget kockáztatott volt ebben a megyében, ahol a alatt többibben jutott mar kalma lett volna a Frontul bizonyítania, hogy mögötté min mögött állnak az erde

Megindult a harc a Tatarescu-kormány politikai örökségéért

A cuzisták nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy győzzenek a részleges választásokon. A kormány is bekapcsolódott a választási harcba

Bucuresti, december 30. (Az Uj Kelet tud.) A belpolitikai élet homlokterében a közelmúlt részleges választások állanak. A választásoknak különös érdekességet kölcsönöz az a körülmény, hogy a liberális párt vezetősége az utolsó pillanatokban elhatározta kormánypárti jelöltek felleptetését az üresedésben lévő mandátumokra. A nacional caranistapárt Suceava megyében Rascanu jasi egyetemi tanárt, Mehedintiben dr. Panescu volt lupista vezetőt, és Hunedoaraban Ghita Pop volt kisebbségi alminisztert jelöli. A keresztény nemzeti párt Cuza professzort jelöli Suceava-ban és Goga Octavian Mehedinti megyében. Hunedoarat illetőleg Dragomir Silviu cluji egyetemi tanár és Sebastian Bornemisa volt cluji polgármester között kellett választania a pártnak. Valószínű, hogy Bornemisa dr. jelöltetése mellett fognak megmaradni.

Munkában a cuzisták

A gogista-cuzista frakció rendkívül nagy sulyt, helyet arra, hogy a részleges választásokból győztesként kerüljön ki. Ez a magyarázata annak, hogy a párt két elnöke személyesen jelölteti magát, bár mindkettőnek van képviselői mandátuma. A St. Moricban üdülő Goga január 10-én tér vissza az országba és Turnu-Severinbe utazik, hogy személyesen vegye át a megyében a választási propaganda irányítását. Ebben Tilica Ioanid képviselő, valamint Stan Ghicescu és George Cuza, a párt két főtitkára, fognak segíteni neki.

Az Adeverul mai számban Scrutator kommentálja a részleges választásokkal kapcsolatos eseményeket. A kormány elhatározása — írja Scrutator — feltétlenül figyelemre méltónak mondható. A liberális párt részt akar venni a részleges választások népszerűségi erőpróbjában, mert azt hiszi, hogy ha voltak hibái is, elvégzett tényleges munkáját értékelni tudja a közvélemény. Mindenesetre nyilvánvaló, hogy a liberális kormány egyelőre bizik erejében. Egyébként megengedhetne volna magának a luxust, hogy átváltoztatja a választásoktól, mert megfelelő többség fölött rendelkezik a kamarában ahhoz, hogy egy-két ellenzéki jelölt bejutása ne zavarja számításait.

Zavar a jobboldalon

Egyesek más interpretációt is adnak a kormány részvételének. Ezek szerint a kormány nem akarja azt a látszatot kelteni, mintha távolmaradásával a jobboldal sánszáit kívánná elősegíteni. A hatóságok ebben az esetben természetesen azokat a szervezeteiket támogatták volna, amelyek kockétnának a kormánnyal; semmiesetre sem a nacional caranistákat, vagy georgistákat, akik a kormány engesztelhetetlen ellenségei. **Tatarescu állítólag ma a legkevésbé sem tartja valószínűnek a jobboldal uralomra kerülését, hanem azt tartja a legvalószínűbbnek, hogy ennek támogatásában valamelyes része volna. A kormány elhatározása meglehetősen zavarba hozta a jobboldalakat, akik a kormány határozatos támogatásában reménykedtek. Egészen bizonyos, hogy a jobboldalon belül bekövetkező szakadás abban az esetben sem lett volna elkerülendő, ha időközben nem is jönnek közbe a részleges választások. Vannak dolgok, amelyek minden látszat ellenére is kizárják azt, hogy egy olyan ember, mint Vaida Sándor, Cuza professzor politikai vonalán haladjon. A kormánynak a részleges választásokon való részvétele még nyilvánvalóbbá tette a jobboldali blokkon belüli egyenetlenségeket. A „Frontul Romanescnek” ebben az esetben vissza kellett vonulnia, mert lehetetlen helyzet elé állították. Hunedoaraban például Vlad Aurel fájdalmas veszteséget kockáztatott volna meg, holott ebben a megyében, ahol a magyar uralom alatt többször jutott mandátumhoz, alkalma lett volna a Frontul Romanesc bizonyítania, hogy mögötte és nem Melanin mögött állnak az erdélyi tömegek.**

Hasonlóképpen nehéz a helyzete a keresztény nemzeti pártnak is, amely Erdély legrománabb megyéjében képtelen esélyes jelöltet állítani.

A politika és a logika

Scrutator ezután a kormány helyzetével foglalkozva rámutat arra, hogy a Tatarescu-kormánynak minden tizenöt nappal halálhírét költik. Az utóbbi időben ismét szó van arról, hogy a kormány nem fogja a januárt túlnéni. Hogy mire támaszkodnak ezek a hírek, nem lehetne megmondani. Tény az, hogy a Tatarescu-kormány hosszabb életű volt, mint a restauráció óta bármelyik kabinet.

Ha a politikai élet a politikai logika hagyományos formái között folya, a Tatarescu-kormány már nem igen volna hatahalm. Az olyan kormány, amely képtelen a gazdasági problémákat egyöntetűen megoldani, nem igen tarthatta volna magát a közvélemény ellenkezőjével szemben. Az egykori politikai logika azonban már nem a mai helyzet logikája is, főleg a pártok széttűlése miatt. A politikai válságok idejében rendkívül nehéz emiatt megoldást találni. És bár a döntő tényező elgondolásában nem szerepel több-

bé a pártok feletti kormányzás szükségessége, a politikai pártok képtelenek ismét rendbehozni magukat. A Tatarescu-kormány részben azért hosszabbíthatta meg életét, mert lemondása esetére nem volt a válságnak azonnali és természetes megoldási lehetősége.

Még 2-3 hónap

Másrésztől beavatottak tudnivaló, hogy a Tatarescu-kormánynak teljesítenie kell bizonyos feladatokat, mielőtt eltávozna. Erre a kormányra vár a felfegyverkezési szerződések, a külfölddel való pénzügyi egyezmények és új adók kivételének elintézése, valamint az új költségvetés elkészítése. **Ennél fogva a Tatarescu-kormány még legalább két-három hónapig uralmon marad, hogy teljesíthesse vállalt kötelezettségeit.**

Ami már most az utódlás kérdését illeti, Scrutator egy igen jól informált politikus nyilatkozatát közli, aki a következőket mondotta:

„Számomra világos volt, hogy a nacional caranistapárt nem azért agitált, mintha türelmetlenkedett volna a hatalom miatt, hanem mert attól tartott, hogy az idő ellene dolgozik. A jelenlegi hely-

zeben azonban nincs miért aggódnok. A döntő tényezőkhöz való viszonyuk ha nem is teljes mértékben, de tisztázódott. Ebből a szempontból az előttük álló akadályok elhárítottaknak minősíthetők. Ami a külpolitikai események visszahatásait illeti, a reakció veszélye röviddel ezelőtt még ténylegesen fennállott. Ma azonban egyre világosabban érvényesül a nyugati demokrácia ereje, a diktatúrák pedig rövidesen megismerkednek Mussolini teljes vereségével. Az események Romániában is a demokrácia javára fognak visszahatni.”

Sulyos beteg Lord Reading, volt indiai alkirály

LONDON, december 30. (Rador.) Lord Reading volt indiai alkirály és angol külügyminiszter betegon fekszik. Állapota sulyos. Lord Reading az angliai zsidóság kimagasló figurája, aki tüneményes karriert futott meg az angliai közéletben. A világ zsidósága nagy részvétellel tekint Lord Reading betegágya felé.

Az Ujságíróklubban nagy SZILVESZTER-est

Kitűnő szilveszteri vacsora! Tánc kiváló virradatig!

Nincs ezidén segélyreszoruló munkanélküli?

Egyetlen munkanélküli sem jelentkezett eddig az összejárásoknál

Cluj, december 30. (Az Uj Kelet tud.) Evek óta nem fordult még elő Clujon, hogy az új beköszöntésekor még híre-hamva se legyen a munkanélküli segélyeknek. A város időközi bizottsága ebben az esztendőben egyik hónapról a másikra halogatta a kérdésnek elintézését és csak december 29-én kezdtek meg a segélytérők összejárását. Ami annyit jelent, hogy a munkanélkülieknek jelentkezniük kell a kerületi kapitányságokon, ahol ívet kell kitölteniük, amiből aztán a segélyező bizottság megállapítja, hogy az illető jogosult-e segélyre?

Az elmúlt évben körülbelül 1000 kérvényt nyújtottak be a város vezetőségéhez. Ezzel

szemben most kijelenti a segélyhivatal vezetője, hogy az idén nincsen kinek segélyt osztani. 1936 küszöbén Clujon nincsen szegény, nincsen munkanélküli.

Ellátogatunk két kerületi kapitányságra, ahol a munkanélküliek összejárása történik. Azzal fogadnak, hogy egyetlen jelentkező sincs eddig. Igaz, hogy csak egy napja kapnak rendeletet az összejárásra, de ezidig senki sem jelentkezett.

A hivatal főnöke egyelőre azt sem tudja, viszont, hogy természetben vagy pénzben adják ki a segélyt. Az időközi bizottság nem utalt ki még semmit, mert — amint mondják — nincsen munkanélküli.

A Szovjet diplomáciai kudarcra Dél-Amerikában

A Szovjetnek nagyon kellemetlen a diplomáciai vereség

London, december 30. A brazíliai külügyminiszter üdvözlő táviratot intézett az uruguayi kormányhoz abból az alkalomból, hogy megszaktították a diplomáciai összeköttetést a szovjettel. Több buenosairesi lap is foglalkozik az uruguayi kormány elhatározásával s figyelmebe ajánlja az uruguayi eseményeket az argentinai kormánynak, ha netalán arra akarnák magukat elhatározni, hogy valamikor felvegyék a diplomáciai összekötés-

tést Oroszországgal.

A moszkvai Izvestija Uruguay és a szovjet között támadt konfliktussal kapcsolatban felhívja az uruguayi kormányt, hogy a Népszövetség előtt igazolja be szovjetellenes vádjait.

A Times szerint a szovjetnek nagyon kellemetlen az uruguayi diplomáciai vereség. Tulságosan biztos talajt éreztek a lábuk alatt s ugródeszkanak használták a bomlasztó propagandához.

Newyorki jelentés szerint Uruguayban a kommunistapárt feloszlátása küszöbön áll. A hatóságok házkutatásokat és letartóztatásokat foganatosítanak.

Newyork, december 30. Argentínában miniszterek lemondottak, hogy a köztársasági elnök újjáalakíthassa a kormányt.

A pártzi tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A pártzi tárgyalásokkal kapcsolatban a Viitorul a következőket írja: Az utóbbi időben egyes lapok olyan híreket közöltek, amelyek nem felelnek meg a tényállásnak. A tárgyalások eddigi lefolyása, valamint a francia hivatalos körök véleménye szerint a tárgyalások kedvező eredmény felé vezetnek. Ez kitűnik George Bonnet kereskedelmi miniszternek a sajtó számára adott nyilatkozatából is. A tárgyalások megkötése rövid idő kérdését képezik és az új fizetési egyezmények az új év ekzdéttével érvénybe fognak lépni.

Uj 50 és 25 banisok. Az állami pénzverde rövidesen 12 millió 25 és 20 millió 50 banis pénzérmet fog készíteni, amire a pénzügyminiszter szerint a szegényebb osztályok számára szükség van.

Rövid hírek mindenünnen. Ruzsdi Aras török külügyminiszter Párizsból jövet megszaktította utját az osztrák fővárosban a az aktuális külpolitikai kérdésekről megbeszélést folytatott Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszterrel. — Szádeczky Kados Lajos egyetemi tanár, volt képviselő, 77 éves korában Budapesten meghalt. Temetése kedden délután lesz. — Január közepére várják a csehszlovák kormány átszervezését. A külügyi tárca is ekkor fog véglegesen betöltésre kerülni. — Berchtesgadenben megnyílt az ötödik angol-német tábor. Husz angol ifjúsági vezető érkezett a táborozásra, közülük ifjúsági nő vezetők is. — A hawaii Mouna Loa tűzhányó légi bombázása eddig nem járt eredménnyel. A lévafolyam nem változtatta meg utját s már csak három mérföldnyire van Hilo vízművének gyűjtőmedencéjétől. — Sztambulban meghalt II. Photios görög keleti ortodox pátriárka, aki 1929 óta viseli magas egyházi tisztét. — A közelnapokban Malta szigetére várják György görög királyt, aki az angol tengerészeti vezérkar helyettes főnökével megbeszélést ohajt folytatni. — A Figaro szerint a francia hadtengerészeti aviatika reformja befejezést nyert. — Edinburghban tűz ütött ki egy szállodában és dacára a tűzoltók erőfeszítéseinek, három vendég elégett, míg hetet sulyos állapotban szállítottak kórházba. — Mandzsuria külügyminisztere jegyzéket intézett Külső-Mongolia kormányhoz, amelyben tiltakozik mongol katonai örjáratoknak mandzsui területre lépése miatt. — A kínai Nancsangban tízezer dák japánellenes tüntetést rendezett. — Az angol tengerészet legénységi létállamát háromszézerrel készülnék emelni.

Mit látott egy magyar egyetemi tanár és felesége Szovjet-Oroszországban?

Szerlem, házasság, divat. Mi volt az orosz forradalom sikerének titka

Budapest, december 30. „Az Est” mai számában igen érdekes beszélgetést közöl, amelyet a lap munkatársa dr. Magyary Zoltán, budapesti egyetemi tanárral és ennek feleségével, — aki ugyancsak egyetemi magántanárnő — folytatott. A tudós pár a nyár vége óta, mint két hónapig tartó tanulmányutat tett Szovjet-Oroszországban. Magyary dr., aki a közgazdaságtan tanára, a következőket mondotta impresszióiról:

Az orosz forradalom sikerének titka

— Aki kellő időt tölt Szovjet-Oroszországban ahhoz, hogy a viszonyok megértéséhez szükséges elmélyedéssel eljusson, meggyőződhet arról, hogy az orosz kommunizmus forradalmuk sikerét azzal érték el, hogy minden előző forradalom tapasztalatait gondosan tanulmányozták, ezért tárgyilagosan véleményük tudták alkotni a magyarországi proletárdiktatúra kísérletéről is. A magyarországi kommunizmus a gyarló és tehetségtelen s éppen ezért sikertelen forradalmak közé sorozzák. Viszont kétségtelen, hogy az a proletárdiktatúra, amely Szovjet-Oroszországban már 19 év óta uralkodik, államférfiak vezetése alatt juthatott csak eddig és mai vezetője, Sztalin is nagy államférfiúi kvalitásoknak adja tanujelét.

Most közbeszél Magyary Zoltán:

— Odakint egyébként úgy tudják, hogy a magyarországi proletárdiktatúra az asszonyokon bukott meg és ezt természetesen tartják.

Új emberek

— Általában jellemző a helyzetre, amiért különben oroszországi tanulmányutamat az öszesek között a legnehezebb volt: csupa új ember mindenütt, akik soha az ország határait át nem lépték, idegen nyelvet nem tudnak, külföldi tudományos könyvet nem olvasnak. Hiába tanultam meg oroszul, a tudományos nyelv kifejezése egészen mások és az én fogalom-megjelöléseimet ők nem értették.

— Általában leszűrhető tanulság: az oroszok meg vannak győződve, nekik a világnézetet kézen adják. Teljesen egységes ez a világnézet, amelyben szüntelenül trenirozzák őket. Valóságos „Politische Schulung” ez, amely egyet jelent azzal, ami nálunk a vallás fogalma.

Felsőszáznak tartanak minden államot, amely nem kommunista, vagy szocialista. A proletárdiktatúra nem a mozgalmak célhozérést jelenti, mint ahogy azt a forradalmak alatt értették szokták, hanem az osztályharc folytatását, változót szereposztással.

— Általában 10,000 rubelnél nagyobb vagyon nincs és nem lehet. Ezenfelül minden adóban fizetendő az államkincstárba. A papír rubel mai állása mellett ez az érték 500—1000 pengőnek felel meg, viszont a rubel vásárlóereje ennél az értéknel jóval nagyobb. Ebben a vagyonban azonban nem számít bele a kis családi ház, egy hektár terjedő kert és négy marháig az állatállomány.

Az orosz nő — divat nélkül

Magyary Zoltán az üzletekről szóló ezután, az orosz divatról, ami — nincs.

— Szovjet-Oroszországban divatról semmit sem tudnak. Az orosz nőknek sejtelmük sincs arról, hogy milyen változásokon ment át a divat a világon. Műtán külföldre nem igen utaznak, a francia divatlapokat nem engedik be, Párizs kreációját fogalmuk sincsen. A fiatal kommunisztalányok egyenruhában járnak. Az öltözködésre általában semmiféle különösebb gondot nem fordítanak. Nagyon divatos a gummiököny, amit ott állítanak elő. Általában semmi féle külföldi cikk nem kapható. Behozatalról szó sincs. Cipőben nagy az inség. Sem Moszkvában, sem Leningrádban alig látunk elegáns cipőt. Ellenben annál több fehér sportcipőt, meg kalucsnit. Így, ahogy mondom, cipő nélkül kalucsniban járnak nők és férfiak is.

— Egy alkalommal elvesztettem a kasztyúmet. Egész Moszkvában nem lehetett kapni egy pár szürke bőrkasztyút. De Leningrádban sincs kasztyú. A nők horidnak gyenge minőségű trükkölymet, természetesen luxus a ruházat terén sem fejthető ki. Selyemkötény nem hord senki sem. Széles fehér hermelin sálakat lehet ugyan kapni, de nincs alkalom, amikor felvennék. Rendeteg lány és asszony jár kalap nélkül, vagy némelyik októberben is szalma- vagy tülkhalpában. Amde csaknem minden nő manikűrözi, pedikűrözteti és ondólatja magát. Fodrászjártak rendkívül fejlett. Elmásterültek személynézők: például kőelez a manikűrözött köröm. Higiénikus okokból. A legjobb selyem a nagy orosz városokban a rég japónais, roppant vékony, könnyen gyűrődő selyem. Krepdesennek híre-hírnéve sincs, kar-

más filckalapot én viseltem egyedül Moszkvában.

— Ugyanigy nincsen férfidivat sem. A fehér kemény gallér Szovjet-Oroszországban a burzsujmegjelölésre szolgál: white collar man. Sokan járnak népviseletben, tatársapkában, a férfiruhák általában uniformizáltak. Érdekes jelenet Moszkvának egyik főutcáján.

— Egy divatruizelő előtt két próbabúrára modern ruhákat vetítettek. Nappali, délutáni és estélyi ruhák, a külföldi divat kreációit. Megakadt a forgalom és ezekre minden tömeg bámulta a vetítést töleltek. Az orosz nők állapotukkal látszólag meg vannak elégedve. Hisz a hogy egyenruhák lettek, a kapitalista államokban pedig elnyomottak a nők és valóságban rabságban élnek.

Uccai nyomorúság, káprázatos színházi kultúra

A színházokról és általában az orosz művészet mai állásáról beszélnek Magyaryék:

— Az orosz színházi kultúráról lehet leginkább jót mondani. Bámulatos fejlettséget mutat. Leningrádban a régi orosz cári balet csodálatos továbbfejlesztésé lettük. Az uccák képe végtelen nyomorúságot mutat, éppen az emberek öltözködése és a kirakatok sivársága következtében. Ezzel szemben azonban a színházakban gardág és fényes színpadokat állítanak a nézők elé. Moszkvában a nagy operák: Bolsoj Teater, 2400 alkalmozott van, nagy műhely, művészek és művészettörténészek vezetésével dolgozik ennek az egy színháznak a diszlelin. Káprázatosan ragyogó előadások vannak, a darabok

olyan kiállításban kerültek ki, amiről Európában nem is álmodunk.

— Hónapokig dolgoznak azon, hogy egy-egy balet számát jól sikerüljenek. Tíznapos Theater Festival-t, ünnepi hetet rendeznek már három éve, különösen a nyári idegenforgalmi szezonban. Moszkvában negyven színház van, köztük hat opera és egész sereg prózai színház és kabaré, sok gyermek- és bábszínház, zsidó, tatárszínház, zsidó és tatár nyelven csak ilyen nemzetiségű színházakkal. A legnagyobb művészek versenyeznek, hogy az ifjuságnak a legjobbat adják. Némelyik színházban roppant egyszerű eszközökkel, függöny nélküli színpaddal dolgoznak, ahol szellemnek öltözött szolgák viszik a díszleteket.

A késő éjszakai órákban is nagy tömegek hullámanak az uccákon, minden üzlet éjfélig nyitva van. Mulatóhelyek nincsenek. Viszont reggel 10 óra előtt sem kezdődik semmi. A lapok, a Pravda, Izvesztia is ekkor kerülnek az uccára.

— Hihetetlen — veszi át a szót Magyary — az a vallásellenes propaganda, ami mindenfelé folyik. A párból kizárják azokat, akik nem vesznek részt aktív vallásellenes propagandában. Az ifjuságot pedig teljesen így nevelik. Láttunk vendéglőre átalakított templomokat. Az alkotmány biztosítja a vallásellenes propaganda szabadságát, de nem engedi meg a vallás terjesztését. Az analifeták száma csökken. Egyik iskola emelkedik a másik után. A népoktatást nagyon fejlesztik, mert általában a tömegek gondozására a programszerűen törekednek.

SZÍNHÁZ-FILM

A Magyar Színház szilvesztere

A jegyek nagy részét már elkapkodta a közönség a Magyar Színház kedden fél 9 és fél 12 órakor, utjé napján 6 órakor kezdődő szilveszteri kabaréja. Mindegyik előadásban minden egyes helykategória nyerni fog a sorsoláson egy-egy malacot, egy-egy kávébél és cukorból álló ajándéksomagot és két-két színházjegyet. Összesen 24 malacot sorsolnak ki a szilveszteri kabarékon.

A műsor még gazdagabb, mint a megelőző években. Színrekerülnek: A sárga ördög, Gonosz Mancs, Szegény Fehérvári című egyfelvonásos bohózatok, az együttes legkittit.

nobb tagjainak fellépésével, kienc különböző táncatrakció, Solymosán Magd., Sándor Stefi, Stefanidesz Ili, Tompa Sándor, Jenei János énekszámok, kuplék, szanzonjai, Buda-házy Magda és Simon György szavallatai és egy szenzációs szám, amelynek szerepét egyelőre hétpécsetes titok alatt őrzik a színház.

Aki nem siet jegyét megvásárolni le kell mondjon a Szilveszteri kabaréről, mert állandóan tömegesen viszik a jegyeket, úgyhogy az előadások napján már aligha lesz jegy a pénztárnál.

Érettségi

Az új esztendő olyan darabbal kezd a színház, amelytől a lehető legnagyobb sikert várja. És pedig nemcsak azért, mert a budapesti Vigzínház együttese már századokor adja elő, hanem mert a mi színházunk is turnéjának legnagyobb sikerét köszönheti neki. Az Érettségi remeke a modern vígjátékírásnak, ragyogó meséje, jobbnál-jobb szerepek, hőmpolyogva áradó humora és ugyanezért értékes magva messze kiemelkedik az átlagos vígjátékok sorából és érthetővé teszi azt a tomboló sikert, amely ezt a nagy-szerű vígjátékot mindenütt fogadja.

A mi együttesünk Kádár Imre rendezésében készült el az ujdonságra. A főszerepek a legjobb kezekben vannak. Pényes Alice érettségiző diáklányt, Harmath Jolán meg-

hatóan nemes tanárnőt, Czoppán Flóri min. dig mérges, de elcsúszásban jószívű vénkisasszonyt, Kőszeg Margit egészséges, kedves tornatanárnőt, Wojticky E. vira, Báza Éva, Rózsa E. el és Bálint Juci fia: a diáklányokat, Borovszky Oszkár nemes, szerelmes agglegény igazgatót, Tóth Elek jószágos filozófia tanárt, Balázs Samu gonosz, „kockafejű” matematikust, Tompa Sándor a falu izét magában megörző „ermésztraj”-szánt, Csóka József kedves öreg pedellust, Nagy István és Örvössy Géza örökké vitatkozó tanárokat, Lantos Béla pedig vídém sportembert akikt az Érettségiben.

Az Érettségi egymásután ötször szerepel a műsoron ez is mutatja, hogy milyen nagy sikert vár tőle a színház.

HETI MŰSOR:

Kedd fél 9: NAGY SZILVESZTERI KABARÉ, malacorsóval. (Teljesen új egyfelvonásos bohózatok, tréfák, magán-számok, a legújabb slágerdalok és táncok, az egész ársulat felépése. 10 malac és számos más értékes nyeremény kísérelés.)
 fél 12: A NAGY SZILVESZTERI KABARÉ ÉS SORSOLÁS TELJES MEGISMETLÉSE.
 Szerda d. u. 3: CIGÁNYSZERIELEM. (Ölcső helyárrakkal.)
 d. u. 6: A NAGY SZILVESZTERI KABARÉ ÉS SORSOLÁS TELJES MEGISMETLÉSE. (Rendes helyárrakkal.)
 este 9: ÉRETTSÉGI. (Fodor László legújabb vígjátéka. A budapesti szezon legnagyobb sikere, a Vigzínház különleges engedélyével. Pényes Alice, Harmath Jolán, Czoppán Flóri, Kőszeg Margit, Wojticky, Borovszky, Tóth Elek, Tompa Sándor, Balázs, Csóka, Nagy, Lantos

Béla, Örvössy a vezetős szerepekben. Rendező Kádár Imre. Premie: bérlet 13.)
 Csütörtök fél 9: ÉRETTSÉGI. (Rendes bérlet 13.)
 Péntek fél 9: ÉRETTSÉGI.
 Szombat d. u. 5: NAGY SZERIELEM. (Károlyi Leona vendégfellépésével, olcsó helyárrakkal.)
 este 9: ÉRETTSÉGI.
 Vasárnap: HIVATALOS SZÍNHÁZI SZÜNET.
 Hétfő d. u. 3: TÖRTENNEK MEG CSODÁK. (Az operett első olcsó helyáras előadása.)
 d. u. 6: ÉRETTSÉGI.
 este 9: CSARDÁSKIRÁLYNŐ.
 Kedd fél 9: CSAKY BÍRÓ LÁNYA. (Szentimrei Jenő kalotaszegi balladája 3 felvonásban. 5 képen. Kós Károly diszle. felv. Előadják a mérai, türei és vistai kalotaszegi parasztszínészek, a bogártelki cigányzenészek részvételével. Bérletszű. net. Premier helyárrakkal.)
 este 11: KOMM UND LACH! (Jó hír és nevelés!) A viághírű „Die Melopodisten” nemzetközi revücsoport humoros estélye. Premier helyárrakkal.)

Szerlem és házasság

Magyary Zoltán kapcsolódik itt be újra és igen realisztikusan jellemzi az orosz család életét.

— Az anyai szeretetet a proletárdiktatúra sem ölte meg. Az iskolák előtt anyákat látunk, akik várják gyermekeiket. Sokat költenek az anya- és csecsemővédelemre. A nők egészségügyi ellátására nagy gondot fordítanak. Tanácsadó helyek vannak nők részére, amelyek családvédelmi, jogi és szociális tanácsokban és védelemben részesítik őket. Szovjet-Oroszországban nem ismerik a törvényes és törvénytelen gyermek közli különbséget. Megállapodástól függ, hogy a gyermek az anya, vagy az apa nevével születik?

— Kétféle házasság van: tényleges házasság és bejegyzett házasság. Ha egy férfi együtt él egy nővel, vagy attól gyermek születik, a törvény szerint ez házasságnak tekintetik. A férfi minden körülmények között tartozik megfelelő gyermeknevelést fizetni. Kétfelől ember kapcsolata nem érdekli a hatóságokat, a gyermekről azonban teljes gondoskodás történik. Ha a férfi jövedelme szaporodik és nem jelenti be, abból a célból, hogy a gyermek javára a törvényszerű 30 százalékos levonják, szigorú büntetésben, legfeljebb ször fogházbüntetésben részesül. Az asszony válás esetén nem illeti meg eltarthat, csak ha munkaképtelen, vagy munkanélküli.

A szülő nőket az állam a legmészebbmódon védelemben részesíti.

— Minden munkaadó hétéles a szülés előtt és után két-hét hónapi fizetés szabadságot adni. A terhesség ideje alatt senkit állásából elbocsátani nem szabad. Nyolc hét után a gyermeket bölcsődebe adhatja az anya, ahol felnevelik fizet 6 té. Az asszony is fizet és a férfi is. Egyébként a munkaképtelen férjnek megillet a dolgozó feleség részéről tartásdíj. Az általános munkaidő a gyárakban, műhelyekben, hivatalokban hét óra, a nehéz iparban pedig hat óra.
 A beszélgetés itt véget ért.

Szerda fél 9: CSAKY BÍRÓ LÁNYA. (Műsorszerű rendezés helyárrakkal.)
 este 11: KOMM UND LACH! (A viághírű „Die Me oparodis en” nemzetközi revücsoport második és utolsó felépése. Premier helyárrakkal.)

ROMAN OPERA MŰSORA:

Kedden, december 31-én este 7 órakor: A Denevér szkeccsbetéttel.
 Szerdán, 1936 január 1-én este: Figaro házassága.
 Pénteken, január 3-án: Pillangókisasszony (Pia Iggyvel.)
 Szombaton, január 4-én Breszoban: A szerelmes e.
 Vasárnap, január 5-én: Szünet.
 Hétfőn, január 6-án este: Hoffmann meséi (Pia Iggyvel.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden éjjel 11 órakor (Szilveszteri estély) különleges premier pezsgő, bor és malacorso ass. l. Először Clujon: Kék Duna. Világsláger. Brigitte Helm, Joseph Schildkr u. Alfred Rada teljes egyzenekarával.
 Kedden 3, 5, 7, 9 órakor utóljára: Cigánybáró

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Világsláger: I. Felhők vándora. Izgalmas repülőfilm. Raph Belany, Gloria Stuart II. Csók a tükör előtt. Lukács Pál, Nancs Caro. Helyárrak: 9 és 13 lej. Kezdet: 6 és 9 órakor.
 31-én, ma éjjel 11 órakor nagy szilveszteri kabaré Hétényi útszélalattál. Tréfák, mulák, táncok. Sorsolás. Helyárrak: 13 lej. Hideg buffe, italok.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Többeknek a JAAROT HAKARMEL 6000 dunany. terület közel 500 méter magaságban a tenger szine felett, tehát a Karmel legmagasabb és lege. dősebb része, melyet Joseph Lövy & Co, valamint Philipp Mayer & Co ha fafai cégek vet ek meg egy gazdag földes urtól. A területet 6 dunamos parcellákra osztották és ezen kertváros épiását határozták el. A parcellák nagyobbik részét német és amerikai zsidók vették meg, dunamonként 25 fontért. Evesü. é.ünk szerint az említett ha fafai cégek romániai megbízottja Max König Bucures. l. Edul Domnitéi 49, ahonnan az érdeklődők részletesebb információkat kaphatnak.

Könyvhabitorok a legmodernebb kivitelben, a legdivatosabb színekben nagyon olcsóan kaphatók a Str. Pantaneli 15 szám alatt szilveszterkor.

PHILIPS INGELEN R. C. A. STANDARD rádió Constructio
 Diata Unirii 31.

— Az angol szén utja. Kedelmi hivatal legújabb képet rajzol az angol szénről. Eddig Anglia második je Olaszország volt, ahonnan 389,410 tonna angol szén, a népszövetségi megállapodás következtében, amelyek képtek életbe, már csak az egész angol szénállományának ellenére nem csökken a szénállomány Portugália, Görögország felé, de a k. Egyipton szénvásárlása. 50,477 tonna angol szén egyiptomi kikötőben, ez már 268,651 tonna volt a Olaszország kikapcsolódásától és a nemzetközi bojkot mutatják, nem csökken.

— A nacizmus és a k. rártényező. A különböző országok és helyükbe lépők szövetsége. Ide csak o nek fel, akik teljesen „tisztapolitkai szempontból k. édesek elkerülése végett: hanem a tényezőiknek kelem.

— Ideges embereknek az igen enyhén ha.ó, mindnyozom „Ferenc József” égyomorra egy pohárral bényüközést, jó emésztésvégyszeret terem. Vá. és gyógyintézetek vezetői. jna a Ferenc József víz az agy és a gerenczék m a legmelegebben ajánlható

— A perui madársziget mehet repülőgép. Londoni rui kormány rendelettel repülőgépek a nagyértékű böt elszállítanak; a től tart a repülőgépmotorok zaja elészkelő madarak miriadját éveszteniék gazdasági éguano-madárhagyat az egytálják mezőgazdasági célok

— A bün városok már ne Newyork. Csikágóbol jelen a bünügyi rendőrség főnökét mondott, melvben be Csikágó „elvezette a bün címé”, amire most már igyent. Ismertette a bünügykának adatait, amelyek Csikágóban még 134 gyilkrom évvel később már kezdve pedig nyolc éven k „mindössze” egy. Azzal, ho tiszlita Csikágóban aláhá keült az első helyre és ez város” címet. Loesch azz adását, hogy ez az egyetmek elvesztését a csikágóia sajnálják.

— Chanuka-est Gheorghégheni Zsidó Nőegylet és Zve. ség a Város Színház ter. soros estélyt rendezett foly. baton este. Az estélyt Adle. ünnepi beszéde vezette be. (Cuj) énekeit Verdi, Rub. dalokat és Delibes, Puccini. kat. A kísérelt Schönfeld. ta el sok együttérzéssel. A. tikus tevést aratot. Smo. utána fiatal tagja gyöny. ünne Schönfeld Hedv néhány kompozíciót játszott nívó. Sonnenklar Manyi (Gheo. Patai és Harmat Imre-verse. san. A konferanszié szerep. töltötte be. Nagy része volt dr Kle n Miklósnak, a helyi Charap Gyulának, Sonnet Struhl Rózsának, Laufer Bé Gyulának, Rosenfeld Sánd. Jakabnének. A műsört tánc

HIREK

**PHILIPS
INGELEN
R. C. A.
STANDARD**

rádiók

Constructio
Piata Unirii 31. Telefon : 83.

— Agyonlőtte vadásztársát a huedini föld-birtokos. Megrendítő vadászagradia történt tegnap Huedin határában. Vasánnap reggel nagyszámu vadásztársaság indult vadász-láránúdra a Clujhoz közelfekvő Huedin községből. A vadásztársaság tagjai között volt Hangan Dumitru ismert huedini földbir-tokos és egyik legmeghíltebb barátja, Tozas Ioan is. A vadásztársaság tagjai a legjobb hangula-ban foglalták el lesheleiket. Néhány nyul és apróbb vad már a vadásztársaságba került, amikor lent a völgyben megzördült a cserjés. Hangan célzásra emelte fegyverét és lött. Ekkor a bokorból borzalmas halászköl-tás hallaszott. Hangan halálra rémülve ro-hant a bokor felé, ahol a földön vérben fet-rengve találta barátját, Tozas. Segítségért kiáltott, közben odarohantak a vadásztársas-ág többi tagjai is, de már az első pillanat-ban nyilvánvaló volt, hogy Tozas menthet-ten. A golyó felsőtestén érte és nemesebb részeket ütött át. A szerencsétlen ember már csak néhány pillanattal élte, aztán hátrahanyat-lott és még mielőtt a községből kihivott or-vos megérkezett volna, elszáradt. Hangan a tragédia után azonnal jelentkezett a huedini csendőrsősnél, ahol megkezdtek a kihallgatá-sokat. Megápráltást nyert, hogy a tragédia-idején a völgyre sürt köd ereszkedett le és valószínű, hogy Hangan golyója emiatt té-vesztet célt. Hangan letartóztaták. A vizs-gát tovább tart.

— Eugen Stepat tragédiája. Budapestről jelentik: Tragikus baleset érte a magyar rádóból is jó ismert bealajkazenekar veze-lőjét, Eugen Stepatot. Stepat tegnap a késő éjjeli órákban mámorosan tért haza. Otthon közte és felesége között nagy vitaközlára került a sor. A vita hevében Stepat felrán-totta az ajtót, kiment második emeleti laká-sának nyitott folyosójára, átlépte a folyosó korlátját és kusznai kezdett lefele. Va ószí-nű leg a feleségét akarta megijeszteni, a meg-ijesztés azonban tragikus végződött, Stepat az első emelet magasságából lezuhant a földre és koponyaalapi törést szenvedett. Re-ménytelen állapotban szállították kórházba.

— Az amerikai helyettes külügyi államtit-kár beszéde a gazdasági válság okairól. Wa-shingtonból jelentik: Sayre helyettes külügyi államtitkár Filadelfiában beszédet mondott a jelenlegi gazdasági válság okairól. Sayre megállapította, hogy az összes államoknak egyenlő jogokat kell biztosítani gyarmati pia-cok szerzésében. Elsősorban kereskede-mi meg-ijesztés ellen kell megvédeni. Ha nem engedjük az áru-cikkeket át a határokon, az ágyuk fogják azokat átlopni. A gyarmatok sohasem szolgál-tak a túlnépesedett államok vértóulásának levezetésére. A nyersanyagok problémája át-lépi a gazdasági szférákat és a béke fenntartásának alapjává válik.

— PIROSKA ÉS A FARKAS — REGI MESE, ÚJ VALTOZATBAN.

— „Heil Hitler, kedves Piroska!”
— „Heil Hitler, kedves Farkas!”
— „Hová megy, kedves Piroska?”
— „Keresem a nagymamát, ked-
ves Farkas.”
— „Mindnyáman azt tesszük most,
kedves Piroska...”

— Újra kormányválság fenyeget Spanyol-országban. Madridból jelentik: Hir szerint új-ból kormányválság van keletkezésben a vá-lasztási politika kérdése miatt. A miniszter-elnök semleges magatartást kíván az összes pártokkal szemben, míg egyes miniszterek koalíciót kívánnak a jobboldalal.

MA KEDDEN (SZILVESZTER) ÉJSZAKA 11-KOR A ROYAL MOZGÓBAN
különleges premíer pezsgő, bor- és malacsorsóval!

KÉK DUNA

Brigitta Helm, Joseph Schildkraut és Alfred Róda teljes cigányzenekarával. A film gyö-nyörű zenéje Liszt Ferenc Magyar rapszódiaiból és Strauss-valsóerekből van összeállítva.
Ma, kedden 3, 5, 7, 9 órakor utoljára: Cigánybáró.

— Megszűnik a lipcsei szőrmevásár? Genfi lapjelentések szerint terjedt a hír, hogy a nemzetközi szőrmevásárt 1936-ban Genfben rendezik meg. A német gazdasági és polti-ka élet bizonytalansága, a márka értékének folyamatos hanyatlása arra kényszerítette a nemzetközi szőrmekereskedelmet, hogy az év-százados lipcsei szőrmevásár megrendezésé-ről lemondjon. Ezzel a német gazdasági élet-nek egyik igen értékes tényezője tűnne el.

— Erős földlökések Szimrában, Izambul-ból jelentik: Szimrában tegnap földlökése-ket észleltek. A lakosság félelmében kimenek-ült a városból. Az áldozatok száma egyelőre ismeretlen.

— A NÉGUS ÖT SELYEMSÁTRA. Desszleiben, Hailé Szelasszié császár fő-hadiszállásán befejezték az utikészülőde-seket, hogy az uralkodó bármely pillanat-ban az északi, vagy a déli hadszínterre vonulhasson. A császári karaván a követ-kező állatokról fog állni: hegyi utakra idomított 20 magas vérű arab paripa, 120 hegyi lovacska és 150 hófehér ösz-vér. Az összes állatok arannyal gazdagon díszített szerszámokkal vannak felkántá-rozva. A császár személyes használatára fog szolgálni két tiszta aranyból készült nyereg, szinarany kenyelekkel és arany-nyal gazdagon hímzett nyeregtakarókkal. Koszrof Boghossian, az udvari fővadász-mester feladata lesz a karaván megvédé-se a „gonosz szem varázsától”. A kara-ván poggyászához tartozik öt pompás se-lyemsátor, piros, sárga, zöld és kék se-lyembéléssel. Ezek a négus hála, ebédlő, dolgozó és fogadó sátrai, továbbá egy óriási biborsátor gyűlések számára, fel-becsülhetetlen értékű szőnyegek és arany-nyal, ezüsttel és gyöngyházzal kiert bu-torok. Fullajtárok fogynak a karaván előtt futni, hogy éjszakai táborozásra alkalmas helyet keressenek. A négus, akit az ifju Harrari herceg fog kísélni, tábori szürke egyenruhát visel és csak killörös alkalmakkor ölti fel teljes uralkodói díszét, amelyet szigorú fegyveresek őriznek.

— Egy angol pilótánál, aki átrepülte az Atlanti Óceánt, kényszerleszállás közben sur-lyosan megsérült. Londonból jelentik: Joan Baeten, repülőnő, aki átrepülte az Atlanti óceánt, kényszerleszállást hajtott végre Mid-hurst közelében. A gép összetört, a pilótánál agryázkódást szenvedett és könnyebben meg-sérült a homlokán.

— Eljegyzés. Klein Ibolya, Brad és Wein-stein Salamon, Oradea, jegyesek. Minden kü-lön értesítés helyett.

Egyetemi tanárok megállapítása szerint
biztos határ a

„Bixádi viz”

amely a gyomor, bélszékélyesség és gyomorégés fájdalmak ellen a legjobb mert használata enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Clujj lerakata: Vitrombe Rt. Calea Regale Ferdinand 70.

— Az Egyesült Államok „divatos” betegsé-ge. A halálozási adatok országoként más és más karakterisztikus arányszámok adnak. Angliában a közlekedés, baleseteknek esik igen sok ember áldozatul 19-től 23 éves korig, 24 és 27 éves kor között a balesetek már rit-kábbak, ami nyilván az érettebb korral járó nagyobb elővigyázatossággal és a még ki-fogástalan érzékszervekkel rendelkező egye-nek gyors reagáló képességével magyarázha-tó. Edekes, hogy amíg Angliában nő a köz-lekedési balesetek száma, addig Németország-ban és Franciaországban csökken, bár a for-galom általában növekedőben van. Az Egye-sült Államokban is nagy a közlekedési bal-esetek száma, de ezzel vetélkedik a valkél-gyulladás okozta halálozás, amely hatszor olyan arányú, mint Franciaországban, ahol 100,000 egyén között csak három hal meg valkélgyulladásban. Főleg a fiatal egyének esnek áldozatul ennek a betegségnek. Így jórészt kintű munkások pusztulnak el. E halálozások a biztosító intézeteknek többmil-lió dollár kárt jelentenek.

A mai nő

legnagyobb vonzereje az

„ELLA”

Kozmetikai Intézetben

rendszeresen ápolat arcába. Ragyogó esti kiliszítés. Egyéni arckezelés. Cluj, Reg. Ferdinand II. I. emelet, Gólya-áruház épülete.

— A hatóságok védelmezik Lindberghét európai útjukon. Párizsból jelentik: A Metai londoni jelentése szerint Lindbergh és cs-ládja az American Importer hajón kedden érkezik Liverpoolba, onnan autón megy Car-diffba, ott lakó sógorához. A hatóságok szél-leszköri intézkedéseket tettek Lindberghék védelmére.

— Letartóztatták öt egyént, akik Német-országba hurcolták egy csehszlovák állampol-gárt. Prágából jelentik: A marovska-ostrovai rendőrség elfogott 5 egyént, akik elraboltak egy csehszlovák polgárt és áthurcolták Né-metországba.

— A timisoarai zsidó Liceum chanuka-ünnepe. Szombaton délután rendezték meg a timisoarai zsidó liceum chanuka-ünnepe-lyét, amelyet az egyre szebben fejlődő he-bráizáció és az ünnep történelmi jelentőségé-nek mély átérzése jellemzett. A műsor a királyhimnusz vezette be, majd a chanuka-gyertyák ünnepélyes meggyújtása következ-tett. A tornamu a lányok a zsidó ifjúság fej-lődő testi kultúrájáról tettek tanúságot. Thor-dal Leven e tornatanár fejtett ki ezen a té-ren fáradságtalan munkát. Frappáns hatása volt a Widder Mordechaj héber tanár által betanított héber színdarabnak, amelynek de-korációt külön meglepés: képezték az elő-adásnak. Jakobi Gyögy szavaltak, Weiss René szereplése és Löwebach Kató szólótán-csai mély hatást keltenek. A műsor egyik frappáns meglepetése volt az iskola kórusa, amely szóitárokat és új héber da-okat adott elő frissen és rendkívül hatásosan, dr Eis ko-vics Miksa zenetanár vezényletével, aki végtelen türelemmel, komoly hozzáértéssel és igaz zsidó szívvel dolgozta ki a műsor egyes számait. Az anyagilag és erkölcsileg jó eredménnyel végződő ünnepély bevételnek egyharmadát a dr Papp Ilés tanár vezetése alatt álló rendezőség a Keren Kajemeth Lőjiszraeinek ajánotta fel. A chanuka-ünne-pély a timisoarai liceumban végzett komoly és értékes nevelőmunka készteltlen tanúsága volt.

— Dr Goldenberg Pál előadása Bucures-tiben. Az Union Klub meghívására dr Golden-berg Pál, a Clujról a fővárosba elszármazott kiváló bőrgyógyász, „Mindennapi életünk a szexualitás tükrében” cím alatt előléelő kö-zönség előtt előadást tartott, amelyet rend-kívül nagy tetszéssel fogadtak. Az előadás dr Bucsan Constantin, volt miniszter vezette be, bemutatva az előadót az Union Klub hall-gatószágnak.

— Megmászta a Himalája egyik legmag-sabb csúcsát egy indiai mérnök. Londonból jelentik: C. R. Cooke, az indiai postaiügyi mi-niszterium mérnöke, aki előléelőben nagyob-b hegymászó utra indult Kalkuttából a Hima-lája vidékére, megmászta a Kabru hegyet. Keleti Himalája egyik legmagasabb csúcsát, melyet még soha nem ért emberi láb.

Az uri társaságok

szilveszter esti programja:

„PALACE GRILL”

(Str. Saguna 13)
Internacionális táncszámok!
Directrice: AKOM ROZSI.

— Hétévi börtönt kapott egy francia gyer-mekmenhely bestiális „rabszolgakereskedő” igazgatója. Párizsból jelentik: A bourg-en-bressi esküdtzsek elé valóságos modern rabszolgakereskedés ügye került. Fenet, egy állam gyermekmenhely felügyelője, a gond-jaira bizott serdültebb gyermekeket a környék parasztjainak bizalmas árveréseken rendszer-en bérbéradta dolgoztatás céljából s a men-hely fennartására szánt állami pénzeket egy-szeri elcsikkasztotta. Emellett Fenet ocs-mány visszaéléseket követett el a felügyelet alá helyezett leánygyermekkel. A tárgya-láson mintegy nyolcvan tanu tett ellene ter-helő vallomást. Fenet eleinte tagadott, végül azonban megtört s beismerő vallomást tett. Az esküdtzsek hétévi börtönrre ítélték.

tem és házasság...
lódik itt be újra...
zi az orosz csá...
proletárdiktatura...
lőtt anyákat lá...
ket. Sokat kök...
védelemre. A nő...
gondot fordí...
nak nők részé...
és szociális taná...
esik őket. Szov...
rők a törvénye...
különbséget...
y a gyermek az...
elje?
tényleges házas...
Ha egy férfi...
től gyermek szü...
zasságnak tekin...
mények közt...
rtást fizetni. Ké...
érdemli a ha...
ban teljes gon...
jövédalma sza...
ból a céből, ho...
szerű 30 százalé...
ben, legfőbb...
stul. Az asszony...
alartás, csak ha...
nkülül.
egmesszebbmen...
s a szülés előt...
es szabadságot...
senkít állásáb...
ole két után a...
a az anya, aho...
y is fizet és a...
képtelen férj...
részéről tartá...
gyárakban, mü...
ra, a nehéz ipa...
LÁNYA. (Ma...
ACH! (A vil...
nemzetköz...
utolsó felépés...
SORA:
7 órakor: A...
te: Figaro há...
angókisasszony...
vban: A szer...
ffmann mesé...
SORA:
(Szilveszter éj...
pezsgő, bor...
szőr Clujon:
Brigitta Helm...
ed Roda teljes...
a: Cigánybáró...
SORA:
ra. Izgalma...
Gloria Stuart...
ács Pál, Nanc...
ej. Kezdeté: 8...
gy szilveszter...
Trefák, mó...
árak: 13 lej...
ZTŐI
EK
ARMEL 6000...
ter magasság...
át a Karmel...
része, melyet...
ipp Mayer &
y gazdag föl...
s parcellákra...
ését határoz...
részt német...
dunsmunként...
a az említett...
a Max König...
nnonn az ér...
ókat kaphat...
bb kivitelben...
nyon előcs...
szán alás...

UJ KELET *Legújabb hírek*

Az olasz hadijelentések is kezdik beismerni a sorozatos vereségeket

Nagy offenzívát készítenek elő az olaszok Makalle visszafoglalására

A karácsony hetében lefolyt harcok voltak eddig a legvéresebbek az abessziniai háboruban. Leölték az abesszinek egy olasz repülőgépet. A déli fronton az olaszok visszavonultak az ellenségeskedések elején tartott vonalra

Az olasz sajtó ismét Olaszországnak a Népszövetségből való kilépésével fenyeget

London, december 30. Az angol haditüdősítők jelentései szerint az abessziniai főpapság által elrendelt egyhetes hazafias böjt lejárásával, most már küszöbön áll a nagy abesszin támadás Makalle ellen. Három hadsereg három oldalról készül fel az olasz vonalak ellen.

A Reuter egyidejű jelentése szerint az olasz és abesszin előőrök sok helyen érintkeznek egymással.

Rendszerint az abesszinek kezdeményezik a támadásokat. Abbi-Addi eleste ugy látszik vasárnap történt, amikor az olaszok — saját beismerésük szerint is — elvesztették néhány hadállást.

Az abesszinek mozdulatai arra engednek következtetni, hogy nagy offenzívát készítenek elő Makalle visszahódítására. Egyébként a karácsonyhetében lefolyt harcok voltak a háboru eddigi legvéresebb ütközetek. Több ezer sebesült abesszin katoná maradt a harcmezőn orvosi segítség nélkül.

Abesszin hivatalos jelentés szerint rövidesen kombinált akciót indítanak a tigris fronton Mulugheta rasz hadügyminiszter, továbbá Seyum és Kassa hercegek irányítása mellett. Ez ki fogja egészíteni az Ayelu és Kassa-Sebah raszok által vezetett előőrs-csatározásokat. Az északi hadsereg főhadiszállását Quoramba helyezik át, az Asanghi-tó közelébe.

Aszmarai jelentés szerint a december 25-i bombázások alkalmával Takazze vidékén egy olasz vadászrepülőgépet abesszin fegyvergyökök értek úgy, hogy kénytelen volt lezállni ellenséges területen. Egy segítségére sietett másik gép pilótája oly szerencsétlenül szállt le, hogy nem tudott újból felemelkedni. Erre mindketten összetörték gépeiket, hogy azok ne essenek az abesszinek kezébe és több repülőgép védelme alatt, gyalog sikerült elérniük az olasz hadállásokat.

Addis Abeba, december 30. (Rador.) Nashibu rasz csapatai a déli fronton 75.000 embert tesznek ki. Főerösségük a Fafan folyó és Daggabur—Sass—Baneh között van.

Az olasz csapatok visszavonultak az ellenségeskedések elején tartott vonalra.

Egyidejű jelentések szerint négy olasz repülőgép 8 órán keresztül bombázta Daggabur városát. Az áldozatok száma ismeretlen.

Ezzel kapcsolatban a DNB jelentése szerint a négy tiltakozó táviratban fordult a Népszövetséghez, azt állítva, hogy az olaszok megszegik a nemzetközi hadügyezményeket, mert templomokat gyújtogatnak és foszgné bombákat használnak.

Aszmarai, december 30. (Rador.) Az eritreai fronton épített olasz utáhalozat majdnem 500 kilométert tesz ki s jelenleg 100 kilométer ter áll építkezés alatt. A Reuter távirati híradó munkatársa az abessziniai déli fronton beszélgetést folytatott Nashibu tábornok főparancsnokkal, aki megelégedését fejezte ki a katonai helyzet felett, miután szerinte az olaszok semmi jelentős eredményt nem tudnak felmutatni.

Angol lap a szankciók szigorításáról
Róma, december 30. (Rador.) Olaszország kénytelen lesz kilépni a Népszövetségből — hangoztatja a Popolo d'Italia — tiltakozó cikkében, azon elítélő határozat kapcsán, amely Olaszországot támadónak minősíti. Olaszország értékelnekné tekintti ezt az ítéletet, amennyiben az 1928-ban kötött olasz—abesszin bártai szerződés óta Abesszinia több mint 25 ízben követelt el támadást az olasz diplomácia ügyrökök: és 15-ször olasz alattvalók vagyona és biztonsága ellen, végül pedig 51 esetben rablóátadászerű támadást vezetett olasz fennhatóság alatt álló területek ellen.

Az Observer című angol lap szerint Olaszország a Földközi tengeri államok részéről Angliának adott válaszként piatörökus jellegűeknek tekintti. Az olasz hadihajók még

december elején parancsot kaptak, hogy kerüljenek minden incidens, még akkor is, ha angol hajókkal találkoznak, amelyek hadianyagot szállítanak Abesszinia részére. A jelen pillanatban az a törekvés, hogy a lehetőség szerint minél lassabban fejlődjenek a szankciós fronton az események és csak akkor kerüljön napirendre új szankciók alkalmazása, amikor ez már elkerülhetetlenül szükségesnek látszik és nem lesz tovább halasztható.

Laval „győzelmeinek” visszhangja a világsajtóban

Varsó, december 30. (Rador.) A Havas jelentése szerint a lengyel közvélemény megkönnyebbüléssel fogadta Laval sikerének hírére. A hivataos Gazeta Polska hangsúlyozza, hogy a győzelem arra enged következtetni, hogy Laval ellenzék fogja a szankciók megszigorítását, ami egyezik a lengyel állásponttal.

Olasz politikai körökben Laval sikerét annak bizonyítékaként veszik, hogy Franciaországban a többség a meggyezést kívánja. A párizsi jevasatok csödjé után Franciaország és Anglia egyelőre nem fognak hasonló lépéseket tenni, de ez nem jelenti azt, hogy a Népszövetség csak megszigoríthatja a szankciókat. Az egész világ meg van győződve, hogy nem merültek ki a lehetőségek a vszály békés megoldására.

A budapesti magyar sajtó Laval sikerét a

francia miniszterelnök által folytatott békélető politika sikerének minősíti. Hivatalos körökben megállapítják, hogy Laval uralmon maradás jelenleg egyetlen lehetőség az európai béke fenntartására.

Az angol lapok kedvezően fogadják Laval kijelentéseit a nemzetközi helyzetről, különösen biztosítékait az Angliával és a Népszövetséggel való együttműködést illetőleg. Mégis egyes lapok bizmatlanok, mert Laval nyilatkozatát belpolitikai nehézségek miatt tetítte. A Daily Telegraph szerint Laval nem jelente te ki, hogy Franciaország hajlandó résztvenni Anglia oldalán egy olyan támadás elleni védelmi intézkedésekben, amely az angol haditengerészet hajó ellen történék. Más lapok megállapítják, hogy a nemzetközi együttműködés egyik legfontosabb felétele lenne a közeledés Franciaország és Németország között.

Az Observer szerint Anglia most, hogy Laval pozíciója megerősödött, meg fogja a lapítani a közeljövő külpolitikájának irányát.

A Times rámutat arra, hogy Laval csak csekély többséget kapott s a francia elenzék január közepére újra felkészül, hogy megbuktassa a kormányt.

A Temps Laval „győzelmeivel” kapcsolatban annak a reményének ad kifejezést, hogy sfelet, hogy Laval parlamenti beszédében a nyitott ajtó politikája révén Németországot be fogják vonhatni az egyetemes biztonsági

rendszerbe.

A Kölnische Zeitung örömet fejeztet, hogy Laval parlamenti beszédében fordult a Németországot ért gyanúsítások ellen, kifogásolja, hogy a francia miniszterelnök nem szentelt elegendő időt az együttes társasági rendszerrel szemben táplált nézetek kifogások tanulmányozására és értékelésére.

London, december 30. (Rador.) A cantebury-i érsek rádióbeszédében kijelentette, hogy felhívta az európai keresztény egyházakat, bocsássanak ki közös proklamációt a béke és a nemzetek közti barátság érdekében. A proklamáció az újév első vasárnapján fog megjelenni.

Ujra megindultak az eszések Abessziniában

Róma, december 30. (Rador.) Hivatalos olasz hadijelentés szerint egy eritreai gyarmati hadoszlop tegnap a Tembien-tartományban fekvő Uariu vidékre érkezett és kapcsolót létesített egy másik olasz oszloppal, amely december 22-én az abbi-Addi győzelmet aratta. Az előőrök csatározásai közben, amire ezek a hadműveletek a kámat adtak, az ellenség rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett. Az olasz csapatok részéről 44 olasz katoná meghalt, 12 megsebesült, ugyanígy megsebesült két gyarmati katoná is. A szomáliai hadseregben Sciaivelli szultán haderői, amelyek nemrég hódították be az Uhebelli folyó felső szakaszán felderítő szolgálatot végeztek és Gabba mellett legyőztek egy abesszin csapatot. A szultán akcióját fényesen támogatták az olasz repülők.

Addis Abeba, december 30. (Rador.) Miután Daggabur bombázták, négy olasz repülő Daghamedo felé vette útját. Másik két olasz gép repült el Aicha felett, amely az Addis Abeba—Dzsibuti vasutvonál mentén fekszik. Ez a két gép több fényképfelvételt csinált. Harrerból érkező jelentés szerint az eszések újból megindultak és olyan sürű felegek fedk az eget, hogy a repülések majdnem lehetetlenek. Az abessziniai csapatok ellátása, különösen gabonamennelkekkel, hiéféltőten folyik Ogaden tartományban. Desszéből közli, hogy tegnap olasz repülőraj jelent meg az Aszianghi-tó közelében fekvő Quoran felett. Valószínűleg az olaszok azt kívánták, hogy koncentrálják az abesszin haderőket.

URANIA MOZGO December 31-iki kezdettel URANIA MOZGO

CLO-CLO

LEHAR FERENC világhírű operatje, főszerzőkben:
MARTHA EGGERT, LEO SCHLEZAK, IDA WUST, HANS MOSER.

Súlyos vasuti katasztrófák Irországban és Ausztriában

LONDON, december 30. (Rador.) Az irországi expressz tegnap éjjel Carlisle és Stranraer állomások között kiskilótt. Három utas meghalt, 12 súlyosan megsebesült. Egyidejű jelentés szerint a Salzburg—Innsbruck vonalon, Lind állomáson két vonat összeütközött. Tíz utas súlyosan meserült.

Negyven szónok tiltakozott Bucurestiben Dem. Dobrescu kizáratása ellen

Palotaforradalom a piatra-neamti cuzista szervezetben Adolf Pralea szervezeti vezető idegen származása miatt

Bucuresti, december 30. Tegnap délelőtt a Tomis-teremben Dobrescu Demeter hívei tiltakozó gyűlést rendeztek vezériknek a nacional caranistapártból való kizáratása miatt. Számos nacional caranistapárti tagon kívül a gyűlésen igen nagy számban jelentek meg munkások és munkásnők. Negyven beszéd hangzott el, melyek után Dobrescu kijelentette, hogy a párthoz tartozóknak érzi magát. A kizáratásnak nincs értéke. Harcot fog indítani a párt demokratizálása érdekében. A gyűlés által elfogadott határozatot átnyújtják Mihalachenak, aki csütörtökön érkezik a fővárosba. Egyébként jövő vasár-

napra újabb tiltakozó gyűlést hívtak össze.

Bucuresti, december 30. A prahovamegyei szenátorválasztásokra való tekintettel községi választásokat tartottak három nagy- és 27 kisközségben. A liberálisok 23 községben 4888 szavazatot kaptak, aminek megfelelően 156 községi tanácsosuk került be. A nacional caranistapárt 26 megyében állított jelölteket és 3360 szavazattal 109 tanácsosát választották meg.

Bucuresti, december 30. A piatraneamti megyei nemzeti keresztény párti szervezetben kitört villongások eredményeképp

tegnap az ottani tagozat gyűlést tartott. A gyűlés résztvevői kizárták három vezetőjüket, élükön Adolf Pralea, akiket azzal gyanúsítanak, hogy „idegen” eredetűek lennének.

Bucuresti, december 30. A Tempo című lap szerint Franasovici közlekedésügyi miniszter január 1-én kiválik a kormányból és belép a diplomáciai karba. Egy nyugati fővárosba fogják követték kinevezni.

Madrid, december 30. (Rador.) A Valladarez-kormány elmondott a miniszterelnök és a kabinet néhány tagja között felmerült nézeteltérés miatt. A köztársasági elnök újra Valladarezre bízta meg az új kormány megalakításával, amelynek névsorát még ma előterjesztik.

Newyork, december 30. (Rador.) Illinois-állam egyik képviselőjét, Albert Praganont az éjjel meggyilkolták és kifosztották. Azt hiszik, hogy politikai háttere van a bűnügynek.

Font és dollárhamisítók a székelyföldön. Odorheiről jelentik: A rendőrség font- és dollárhamisító banda nyomán van. Letartóztatott egy Spielmann nevű egyént és egy gazdag sibui hölgyet, akk állítólag be vannak keverve az ügybe.

Jasiba viszik a semmitöszéket. Bucurestiből jelentik: A Dimneata szerint az ünnepek után a moldovai képviselő egy csoportja törvényjavaslatot fog betervezni a kama-ába, kéve még óhajuk teljesítését: a semmitöszékek Jasiba való áthelyezését.

CENZURAT

